

Történeti és statisztikai adatok az 1898. évről.

A tünő évek során emlékezetünkben kimagasló polczra emelhetjük a múlt 1898. évet, mert ha e helyütt megörökítve látjuk mindazt, a mi örömet juttatott és a mi bánatot reánk rótt ez évben a végzet; úgy elmondhatjuk, miszerint fennállásunk óta, hasonló nagy fontosságú mozzanatoknak még nem örvendhettünk; de viszont, ezen megelégedésünket Felső-ges Királyasszonyunk kárhozatos meggyilkolása folytán bekövetkezett nemzeti nagy gyászunk fájó kíséret gyanánt övezi.

De mert a szivünkben sajtó mély fájdalomnak, a jövő feladataival szemben követendő gondoskodásunkat elfojtania nem szabad: ezen örökké gyászos eseménynek hivatásos szolgálatunkat érintő oldalát fokozottabb erélylyel méltatjuk figyelemre a jövőre nézve és tevékenységünknek serkentő erőt ad azon tudat, hogy ha hivatásos szolgálatunkat a társadalom ellenségeit képező anarchista elemekkel szemben ezentúl még serényebben teljesítjük, nemcsak önmagunk belső ösztönének, nemcsak nemzetünk kifejezett akarátának, hanem immár az összes emberi társadalom érdekének teszünk eleget.

Siratva-siratott Nagyasszonyunk szent alakja eszményi zászló előttünk, az ő gyászos esete felderíté az emberi társadalomban mint kórananyag létező anarchista-szövetkezeteknek cselekvési irányát, mely a jövőre nézve szövött terveikre máris előrevetette árnyékát, de megmutatja nekünk is azon czélt, hogy a jövőnek illetően esetleges közveszélyü és átkos alakulásaival szemben felvegyük és kiküzdjük a harcot.

A nálunk immár ismételtén mutatkozott agrár-socialismus a múlt évben is újra sikra lépett és hatalmas erőkifejtéssel iparkodott a közrendet megbolygatni. A m. kir. II., III., de főleg a IV. számú csendőr-kerület területén ezen mozgalmak közveszélyes jellegüvé fajulással fenyegettek s nagy kiterjedésüknél és a félrevezetett munkásnépnek jobb ügyhöz méltó konok kitartásánál fogva csakis messze-menő intézkedésekkel voltak megfékezhetők. És hogy ezen helyzetben mégis a feltámadt veszély mélyrehatóbb komoly zavarokat nem okozott: első sorban a testületnek köszönhető, mert a veszélyeztetett vidékeken eszközölt öszpontosítások és megerősítések, valamint a testület tagjainak a néppel való érintkezésben gyakorolt felvilágosító, oktató és emberies bánásmódja, de — a hol arra szükség volt — erélyes magatartása is, a hatóságok és a kormány által fogatosított más üdvös intézkedésekkel kapcsolatosan, ezen nagy mozgalomnak csillapulását, majd megszűnését eredményezték és mindezt a nélkül, hogy az eredményeiben mégis csak sajnálatos fegyverhasználatnak nagyobb mérvű alkalmazásához fordulni kellett volna. Az inséges mezőgazdasági évek elmaradása és a népet félrevezető kárhozatos elemeknek megrendszabályozása, remélhetőleg megvetik az alapját a jövőre nézve ezen elitélendő mozgalmak megszűntének. Nem hivalkodás azonban, hanem az önérzetes erőnek öntudatos megnyilatkozása az, ha ezen társadalmi fenyegető vészszel szemben elért üdvös eredményekért az érdemből — a legfelsőbb hatóságok és a lakosság kitüntető hálájának és meleg elismerésének alapján — illő részt tudunk magunkénak.

Másfél évtized után végre bekövetkezett a múlt évben az is, a mi — mint már évek óta érzett közszükség — kifejezett vágya és óhaja is volt testületünknek. Közörömünkre teljesült végre ezen óhajunk, mert testületünknek immár meg van a felügyelősége, a mennyiben Ő császári és apostoli

királyi Felsége — múlt évi június 7-én Schönbrunnban kelt Legfelsőbb elhatározásával — az eddigelé ideiglenes jelleggel bíró megbizást, a felügyelőségi szervezet felállításával, véglegesítette és ez által egyidejűleg a felügyelőségnek a honvédelmi ministerium csendőrségi ügyosztályától való különválása is megtörtént.

Testületünk katonai szervezetének tehát meg van immár felsőbb fokon is a szükséges magasabb szerve és ezzel — a Legfelsőbb szolgálat érdekében — a csendőr-kerületek egyöntetű igazgatásának, a mely csakis ily módon érvényesülhet a legalsó fokozatig, előfeltétele szintén biztosítva van. Ezen szervezeti létesítésnek megtörténte azonban egyszersmind jele annak is, hogy a testületnek feladatai most már oly kiterjedésűek, maga a testület pedig már oly jelentős állami szervet és katonailag oly hatalmas tényezőt képez, a melynek élére, hogy különleges feladatait üdvösen teljesíthesse, — a központi katonai igazgatás alá, honvédelmi minister Úr Ö Nagyméltóságának segédközegéül — egy külön és önállóan működő parancsnokságot tenni szükség volt. A testület tehát nagy örömmel és másfél évtized alatt teljesített munkásságának jutalmául is tekintetheti a csendőrségi felügyelőség felállítását, a mely hivatva leendő munkakörében a vezető és oktató irányt megszabni, az eddigelé is jelesen érvényesült és fennálló testületi szellemünket erősíteni, de a testületnek számos, a megvalósításra már megért és még felmerülő érdekeit is istápolni, képviselni. Viszont a csendőrségi ügyosztály, felszabadulva a szolgálatkezelés részletkérdéseinek közvetlen vezetésétől és teljesítésétől: a központi katonai igazgatásból folyó teendőket és a jövő alakításainak terhes, nagy feladatait teljesebb erővel végezheti.

A múlt évben a testület állományának tervszerű fejlesztése is nagy lépéssel haladt előre. A socialismus, de más közérdekű célok is, az örshálózatnak lényeges szaporítását és új tiszti alosztályok fel-

állítását követelték, úgy hogy a létszámemelésnek illetően lényeges eszközzése folytán a csendőr-kerületek immár oly hatalmasan meggyarapodott csapattest-egységeket képeznek, a melyekből a jövőben természetszerűen alakulni és bekövetkezni fog a további fejlődés.

Végül hagytuk azt, a mi nekünk is ezen elmúlt évet oly értékesé, emlékezetünket ezen időpontra oly hálásan kegyeletessé teszi, mert magasztos ünnepélyt ült a múlt évben első sorban a hadsereg, de ezzel együttesen a csendőrség is. Ő császári és apostoli királyi Felsége, Legfelsőbb Hadurunk, uralkodásra léptének 50-ik évfordulóját ünnepeltük. És jóságos Urunk, Királyunk, hadseregének és csendőrségének, az ő katonáinak, Legfelsőbb kegyelmének és hálás elismerésének kitüntető jelei gyanánt újabb jutalmakat adott.

A fegyveres hatalom azon altisztjeire nézve, kik a tényleges szolgálatot önként folytatják, legkegyelmesebben már életbeléptetett kedvezményes határozványok a csendőrségre is kiterjesztettek. Ezen közérdekű Legfelsőbb elhatározást kihirdető honvédelmi ministeri körrendeletet ime itt adjuk:

«5949

eln. sz.

Körrendelet.

Ő császári és apostoli királyi Felsége az 1898. évi augustus hó 18-án Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával, a m. kir. honvédségnél azon altisztekre vonatkozólag, kik a tényleges szolgálatot önként folytatják, legkegyelmesebben már életbe léptetett kedvezményes határozványokat, részben a m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrségre is legkegyelmesebben kiterjeszteni, illetve jóváhagyni méltóztatott.

Ezen határozványokat és azok alkalmazási és kezelési módját a következőkben teszem közzé:

1. A véglegesített csendőrök és örsvezetőkre, továbbá a próbaszolgálatot teljesítő altisztekre, a mennyiben mindkét csoportbeli egyének — összesen

három évi tényleges szolgálatot már teljesítettek — a «Szolgálati szabályzat a m. kir. honvédség számára» I. részének 657. A. pont 2 c) és d) bekezdéseiben tárgyalt rendi fenyítések, — t. i. az illetékek fölötti szabad rendelkezésnek harmincz napra terjedhető megvonása és az illetékeknek valamely előjáró altisztnek oly czélból való átadása, hogy azokat napi részletekben szolgáltassa ki; illetve a hat órai guzsbakötés: nem szabandók ki és a fogságfenyítések közül csupán a harmincz napra terjedhető lak-tanya-, szállás- vagy táborfogság (tábori csendőrökre) és az egyszerű fogság alkalmazandók.

2. A «Szolgálati szabályzat a m. kir. honvédség számára» I. része 174. pontjának harmadik bekezdésében foglalt azon határozvány, hogy kitünően minősített őrmesterek és hadapród-tiszthelyettesek számára a takarodón túl való korlátlan kimaradásra engedély adható, valamennyi kitünően minősített véglegesített csendőr-legénységre kiterjesztetik.

Azon egyének nevei, a kik kifogástalan magaviseletükkel ezen jogot megszerezték, a szárnyparancsnok által, minden évben a minősítvényi táblázatok lezárása után parancsilag közzéteendők.

Ezen korlátlan joggal azonban nem szabad élni az esetben, ha másnap külszolgálat lesz teljesítendő.

3. Miután oly legénységi egyének, kik a «Szolgálati szabályzat a m. kir. honvédség számára» I. rész 649. pontjának alkalmazása mellett, valamely haszonlesésből eredő cselekmény elkövetése miatt megfenyítve voltak, a csendőrséghez egyáltalán át nem vehetők; minden véglegesített csendőrnek, a ki összesen hat évi tényleges szolgálatot már teljesített, a cs. és kir. hadseregnél, vagy a m. kir. honvédségnél, illetve tényleges csapatszolgálat nélkül a csendőrséghez jutott egyéneknél, a csendőrségi három első szolgálati év alatt, reá kiszabott fegyelmi büntetései törleendőek.

Ezen büntetések törlését a csendőr-kerületi (csendőr) parancsnokság rendeli el.

E czélból a szárnyparancsnok, mihelyt egy véglegesített csendőr a tényleges szolgálatban összesen hat évet már betöltött, annak büntetési jegyzőkönyvi kivonatát, a melyben mindazon fegyelmi fenyítések bejegyzendők, melyek az illetőre a cs. és kir. hadseregheli, vagy m. kir. honvédségi szolgálati kötelezettsége alatt, illetőleg tényleges csapatszolgálat nélkül a csendőrséghez jutott egyéneknél a csendőrségi három első szolgálati év alatt kiszabottak, a csendőr-kerületi (csendőr) parancsnokságnak előterjeszteni tartozik. Ezen parancsnokság a büntetési jegyzőkönyvi kivonaton hátiratilag elrendeli a jelzett fegyelmi fenyítések törlését, minek alapján a törlés a büntetési jegyzőkönyvben keresztülvezetendő, annak megtörténte pedig ugyanazon büntetési jegyzőkönyvi kivonaton hátiratilag a csendőr-kerületi (csendőr) parancsnokságnak bejelentendő.

A «folyó szám» rovata és a «visszaesések» esetleges megjelölése, az eszközölt törlés után a büntetési jegyzőkönyvben netán még bevezetve maradó büntetéseknel, megfelelően helyesbítendők.

A büntetéseknek illetően törlése a jelenleg állományban lévő véglegesített és hat évi tényleges örsszolgálatot már bevégezett csendőr-legénységnél azonnal fogatosítandó.

4. A csendőr-legénység, valamint a cs. és kir. hadseregtől és a m. kir. honvédségtől próbaszolgálatra átvett altisztek — mihelyt azok összesen hét évet a tényleges szolgálatban már eltöltöttek, — épen úgy, mint a cs. és kir. hadseregnél, vagy a m. kir. honvédségnél a tényleges állományban önként tovább szolgáló altisztek, igényt nyernek egy szélesebb és egy keskeny arany karpaszománykával való kitüntetésre.

A 6-ik és 9-ik tényleges szolgálati év bevégezése után a csendőr-legénység szintén két, illetve három keskeny arany paszománykát visel.

Azon pb.-csendőröknek, kik altiszti rendfokozattal nem bírnak, ha a csapatnál három tényleges szol-

gálati évet már eltöltötték, csak egy selyem karsujtásra van igényök; póttartalékosok és más egyének, kik a csendőrséghez beszámítható tényleges szolgálati idő nélkül vétettek át a cs. és kir. hadseregtől vagy a m. kir. honvédségtől, csak három évi tényleges szolgálat teljesítése után nyernek igényt az arany karpaszománykákval való kitüntetésre.

Kelt Budapesten, 1898. évi szeptember hó 9-én.

Báró Fejérmáry Géza, s. k.

De Felséges Urunk, Királyunk, midőn a fennebbi — a csendőrség összes legénységi egyéneire, mint a tényleges szolgálatot önként folytató altisztekre kiterjedő — jutalommal bennünket legkegyelmesebben megajándékozni méltóztatott: nem merítette ki kegyességének és adományainak bő forrását, hanem emlékezetül ezen nevezetes évre, még látható jel gyanánt a fegyveres hatalom és csendőrség számára a jubileumi emlékérmét is alapítani kegyeskedett, a mely érem kegyeletos emlékezetünknek tárgya lesz azért is, mert minden időkben visszatéríti pillantásunkat jóságos Királyunk, Legfelsőbb Hadurunk felséges személyére, kinek — a Hadparancs örök emlékezetű szavai szerint is — örömben és bánatban kötelességteljesítő hű szolgálói voltunk, vagyunk és maradunk!

Mindezek után áttérünk a múlt év változásainak ismertetéséhez.

A csendőrségi alapok jelen állása a múlt évben ösmertetett vagyoni mérleggel szemben, az alapítvány-szerű kiadások eszközlése mellett, a következő:

	1896.	1897.	
	év végén		gyarapodás
	frt	frt	frt
1. Csendőrségi jelvény-pótdíj-alap	59072·62	59303·94	231·32
2. Csendőrségi jutalmazási alap	20209·45	20218·78	9·33

	1897.	1898.	
	év végén		gyarapodás
	frt	frt	frt
3. Dombrádi Nagy Gyula és neje szül. Berndt Ilonka alapítvány	3062·19	3062·19	—
4. Török Ferencz-féle alapítvány (1898 szept. végén.)	17770·23	19751·95	1981·72

Az 1897/8. év folyamán a következő *alosztályok* állítottak fel:

a) szárnyparancsnokságok:

a IV. számú csendőrkerületben:

Ungváron	1898 márczius	1-vel
Nyiregyházán	1898 július	1-vel

b) szakaszparancsnokságok:

a IV. számú csendőrkerületben:

Alsó-Vereczkén	1898 márczius	11-vel
Nagy-Bereznán	1898 április	11-vel
Kis-Várdán	1898 július	1-vel

a VI. számú csendőrkerületben:

Keszthelyen	1898 június	1-vel
-------------	-------------	-------

c) őrsparancsnokságok:

a II. számú csendőrkerületben:

Mokrinban	6 fővel, 1898	május	1-vel
Egresen	5 „ „	„	1-vel
O-Moraviczán	5 „ „	„	1-vel
Bács-Madarason	7 „ „	„	1-vel
O-Keéren	5 „ „	„	1-vel
Bács-Földváron	5 „ „	augusztus	1-vel
Uj-Pécsen	6 „ „	május	1-vel
Tordán	6 „ „	„	1-vel
Párdányon	5 „ „	augusztus	1-vel

a III. számú csendőrkerületben:

Gyömrőn	5 fővel, 1898	június	1-vel
Simándon	5 „ „	„	1-vel
Vésztőn	5 „ „	„	1-vel

Füzes-Gyarmaton	6 fővel, 1898	junius	1-vel
Csegén	6 " "	"	1-vel
Szováton	6 " "	"	1-vel
Alattyánon	6 " "	"	1-vel
Tisza-Kürtön	6 " "	"	1-vel
Alpáron	6 " "	"	1-vel
Tápió-Szt.-Mártonban	6 " "	"	1-vel
Diósadon	6 " "	"	1-vel
Bihar-Diószegen	6 " "	"	1-vel
Fekete-Bátoron	6 " "	szeptember	1-vel
Köteleken	6 " "	"	1-vel
Császártöltésen	6 " "	"	1-vel
Halmosdon	6 " "	"	1-vel

a IV. számú csendőrkerületben :

Poroskón	6 fővel, 1898	április	11-vel
Trebusán	6 " "	május	10-vel
Bilkén	6 " "	junius	1-vel
Hátmegen	6 " "	"	1-vel
Tisza-Lökön	5 " "	"	12-vel
Gáván	5 " "	"	12-vel
Balkányon	5 " "	"	13-vel
Gyűrén	5 " "	"	13-vel
Karászon	5 " "	"	16-vel
Kántor-Jánosiban	5 " "	"	16-vel
Nagy-Doboson	5 " "	"	21-vel
Juholczon	6 " "	julius	1-vel
Komlóson	6 " "	"	1-vel
Bereg-Sárréten	6 " "	"	1-vel
Pólenán	6 " "	"	1-vel
Uzsokon	8 " "	"	8-vel
Felső-Remetén	6 " "	"	15-vel
Alsó-Kalocsán	6 " "	"	10-vel
Ibrányban	5 " "	junius	26-vel
Apagyon	5 " "	"	28-vel
Csarodán	6 " "	augusztus	1-vel
Salánkon	5 " "	"	1-vel
Nyir-Madán	5 " "	"	1-vel
Nagy-Szalánczon	5 " "	julius	23-vel

Tisza-Nánán	5 fővel, 1898	augusztus	1-vel
Csornoholován	6 " "	"	6-vel
Pálócson	5 " "	szeptember	1-vel
Agárdon	5 " "	szeptember	1-vel
Tisza-Lúczon	5 " "	"	1-vel
Járdánházán	5 " "	október	1-vel
Rudóbányán	5 " "	"	1-vel
Tapolcsányban	5 " "	november	1-vel
Bogácson	5 " "	"	1-vel
Kömlön	5 " "	"	1-vel
Karádon	5 " "	"	1-vel
Zétényben	5 " "	"	1-vel

az V. számú csendőrkerületben :

Felső-Motcsiczon	5 fővel, 1898	augusztus	1-vel
Kralovanon	5 " "	november	1-vel
Karancsságon	5 " "	augusztus	16-vel
Kiszelfalun	6 " "	"	1-vel
Nagy-Maroson	5 " "	junius	1-vel
Sziklán	5 " "	október	1-vel
Német-Lipcsén	5 " "	szeptember	1-vel

a VI. számú csendőrkerületben :

Kis-Köszegen	5 fővel, 1898	január	1-vel	
Nagy-Perkátán	6 " "	márczius	1-vel	
Alcsuthon	5 " "	május	6-vel	
Előszálláson	5—5	" "	junius	1-vel
Somogyváron			julius	7-vel
Kölesden	5 " "	"	1-vel	
Ajkán	6 " "	"	1-vel	
Zseliczen	5	" "	augusztus	1-vel
Kisfaludon			szeptember	1-vel
Darányon	5	" "		
Lovasberényben				

Örsök létszáma felemeltetett :

az I. számú csendőrkerületben :

1 örs létszáma --- --- --- --- 2 fővel

a II. számú csendőrkerületben:

12 örs létszáma	1—1 fővel
11 " "	2—2 "
1 " "	3 "
1 " "	4 "
1 " "	5 "

a III. számú csendőrkerületben:

2 örs létszáma	1—1 fővel
2 " "	2—2 "

a IV. számú csendőrkerületben:

10 örs létszáma	1—1 fővel
1 " "	4 "

a VI. számú csendőrkerületben:

17 örs létszáma	1—1 fővel
-----------------	-----------

Áthelyezettek:

a I. számú csendőrkerületben:

a felső-városvízi örs Alsó-Városcizre 1898 július 25-vel

a II. számú csendőrkerületben:

a lapusnicseli örs Pettnikre 1898 aug. 1-vel
a vrányi " Jámra " szept. 30-vel

a IV. számú csendőrkerületben:

a krassói örs Alsó-Homoródra 1898 július 1-vel
a nagykövesdi " Páczinba " nov. 1-vel

az V. számú csendőrkerületben:

a környei örs Kömlödre 1898 aug. 1-vel
a tyerhovai " Várnára " " 1-vel
a nagy-kéri " Komjáttra " okt. 29-vel
a n.-udvarnoki " Dunaszerdahelyre " " 1-vel

a VI. számú csendőrkerületben:

az ostfia-szonyfai örs Kenyerire 1898 január 1-vel
a kónyi " Enésére " márczius 29-vel
a városlódi " Herendre " május 15-vel
a nyéki " Velenczére " nov. 1-vel
a kemeneshögyészi " M.-Gencsre " " 1-vel

Végül csendőrkülönítmények működtek:

az I. számú csendőrkerületben:

Alsó-Csernátonban	3 fővel	1897-től 1898 aug. 17-ig
Előpatakon	3 "	} a fürdő idény alatt
Bálványoson	1 "	
Málnáson	1 "	
Zajzonban	1 "	
Tusnádon	2 "	

a II. számú csendőrkerületben:

Mokrinban	5 fővel	1898 febr. 9-től ápr. 30-ig
Bács-Földváron	5 "	1897 okt. 15-től 1898 jul. 31-ig
Deronyán	5 "	1898 márcz. 5-től ápr. 15-ig
B.-Madarason	10 "	" " 5-től " 30-ig
Ó-Moraviczán	5 "	" ápr. 15-től " 30-ig
Tordán	6 "	" május 1-től aug. 7-ig
Szerb-Bokán	10 "	" " 16-tól " 7-ig
M.-Szt-Mihály	5 "	" " 10-től " 7-ig
Szerb-Klárin	5 "	" " 10-től " 7-ig
Német-Csernyán	5 "	" jul. 9-től " 15-ig
Román-Kécsán	5 "	" " 9-től " 15-ig
Kis-Oroszin	5 "	" ápr. 6-tól " 8-ig
Tobán	5 "	" " 16-tól " 23-ig
Kostéjon	5 "	" aug. 1-től szept. 25-ig
Marillavölgy	5 "	" május 19-től " 30-ig

a III. számú csendőrkerületben:

Szent-László-fürdő	4 fővel	} a fürdőidény tartamán át
Bihar-Füred	4 "	
Menyháza	2 "	
Szalk-Szent-Márton	1898 február 15-től augusztus 30-ig	

a IV. számú csendőrkerületben :

a rank-herlányi					
a bártfai	---	---			
a szobránczi	---		fürdő és nyaraló telepeken		
az erdőbényi	---		2—2 fővel a fürdő évadon át		
a tátra-lomniczi					
a virágvölgyi	---				
Bodr.-Szerdahelyen	2	fővel, 1898 febr. 27-től márcz. 26-ig			
Kis-Kövesden	2	" " " 27-től " 26-ig			
Ricsén	2	" " " 27-től május 3-ig			
Bolyon	2	" " " 27-től márcz. 26-ig			
Leleszen	2	" " " 27-től " 26-ig			
Karcsán	2	" " " 27-től " 26-ig			
Páczinban	4	" " " 27-től július 29-ig			
Battyánban	4	" " " 27-től márcz. 26-ig			
Nagy-Rozványon	6	" " " 27-től " 26-ig			
Leányváron	5	" " " 27-től május 3-ig			
Kis-Tárkányban	4	" " " 27-től " 3-ig			
Zétényben	6	" " " 27-től május 31-ig			
Ágcsernyőn	4	" " " 27-től július 29-ig			
Agárdon	5	" " " 27-től szept. 1-ig			
Karádon	4	" " " 27-től nov. 1-ig			
Bélyben	2	" " márcz. 26-tól május 3-ig			
Perbenyiken	2	" " " 26-tól " 3-ig			
Rádon	2	" " " 26-tól " 3-ig			
Cserépfaluban	5	" " febr. 18-tól június 11-ig			
Tisza-Kesziben	4	" " márcz. 2-től május 4-ig			
Kömlőn	5	" " jan. 17-től nov. 1-ig			
Nagy-Doboson	6	" " " 18-tól július 1-ig			
Kántor-Jánosiban	6	" " febr. 1-től " 1-ig			
Nyir-Vasváriban	7	" " " 3-tól szept. 30-ig			
Nyir-Csaholyban	6	" " " 10-től márcz. 1-ig			
Györtelekben	6	" " " 13-tól " 1-ig			
Szamosszegen	6	" " " 13-tól július 1-ig			
Nagy-Ecseden	6	" " márcz. 1-től " 1-ig			
Roszoson	5	" " jun. 22-től " 20-ig			
Gáván	10	fővel, 1897 decz. 24-től, 1898 jun. 10-ig			
Apagyon	10	" " nov. 30-tól, " " 10-ig			
Balkányon	6	" " decz. 24-től, " " 10-ig			

Tisza-Lökön	6	fővel, 1898 febr. 18-tól, 1898 jun. 6-ig			
Bájon	6	" " " 18-tól, " " 10-ig			
Demecseren	8	" " 1897 decz. 23-tól, " máj. 11-ig			
Pátróhán	7	" " 1898 febr. 12-től, " " 12-ig			
Bezdéden	7	" " " 12-től, " jun. 8-ig			
Thuzséron	7	" " " jun. 8-tól, " aug. 24-ig			
Döghén	6	" " " febr. 12-től, " máj. 12-ig			
Papon	6	" " " " 12-től, " " 12-ig			
K.-Apáthiban	8	" " " " 12-től, " " 12-ig			
Gyüren	6	" " " " 12-től, " " 12-ig			
Karászon	8	" " 1897 nov. 30-tól, " jul. 31-ig			
Nyir-Madán	6	" " " decz. 25-től, " máj. 12-ig			
Ramocsaházán	7	" " " " 1-től, " jul. 31-ig			
Ó-Fehértón	7	" " " " 1-től, " " 31-ig			
Ibrányban	6	" " 1898 márcz. 6-tól, " " 31-ig			
Mihálydin	6	" " 1897 decz. 24-től, " " 22-ig			
Tisza-Eszláron	6	" " 1898 márcz. 4-től, " " 26-ig			
Szakolyban	6	" " 1897 nov. 30-tól, " decz. 23-ig			

az V. számú csendőrkerületben :

Fenyőházán	2	fővel 1898 jun. 15-től szept. 15-ig			
Szent-Antalon	3	" " az egész éven át			
Brezován	3	" " " " " "			
Németin	2	" " " " " "	1898 jul. 17-től a vasuti		
Szliácson	2	" " " " " "	építkezések befejeztéig		
Csorbatón	2	" " " " " "			
Koritnyiczán	3	" " " " " "	a fürdő évadon át		
Tren.-Tepliczen	5	" " " " " "			

a VI. számú csendőrkerületben :

Darázson	6	fővel 1898 febr. 15-től szept. 30-ig			
Rábapatonán	4	" " márcz. 24-től még mindig fennáll			
Báttán	6	" " " szept. 25-től még mindig fennáll			
Almádin	---				
Harkányon	---				
Tarcsán	---		2—2 fővel a fürdő évadon át.		
Hévizen	---				
Balatonfüreden	---				

A magyar kir. csendőrség rendszeresített

Csendőr- kerület	Ezredes	Alezredes	Órnagy	I. II.		Főhadnagy	Hadnagy	Számvivő			Örmester			Örsvezető						
				száza- dos	száza- dos			főhadnagy	hadnagy	gyalog	lovás	összesen	gyalog	lovás	összesen	gyalog	lovás	összesen		
																			I.	II.
I.	1	1	1	8		27	1	1	74	.	74	212	.	212						
II.	1	1	1	6		18	1	1	29	19	48	151	25	176						
III.	1	1	1	8		18	1	2	42	19	61	134	53	187						
IV.	1	1	1	8		23	1	1	69	3	72	200	13	213						
V.	1	1	1	6		18	1	1	50	.	50	156	.	156						
VI.	1	1	1	7		20	1	1	49	.	49	199	.	199						
Összesen	6	6	6	28	15	62	62	3	3	3	4	313	41	354	1052	91	1143			

Ehhez a m. kir. horv.-szlav. csendőrség

Horvát- szlavori.	1	1	1	3	1	8	6	1	.	.	.	36	.	36	200	.	200
Főösszeg	7	7	7	31	16	70	68	4	3	3	4	349	41	390	1253	91	1344

Tisztikar.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1898. évi április hó 19-én Schönbrunnban kelt legfelsőbb elhatározásával, 1898. évi május hó 1-vel legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

Altábornaggyá: szentgyörgyi JABLÁNCZY SÁNDORT, a honvédelmi ministerium XVI. ügyosztályának ideiglenes vezetőjét és a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének teendőivel megbízott tábornokot.

állománya 1898. évi november hó 1-vel.

Csendőr			Főösszeg							Ö r s				Polgári alkalm.		
gyalog	lovás	összesen	Tiszt	Legénység ör- mestertől lef.			Szolgá- l. ló	Szárny	Szakasz	Tiszti külön- ítm.	Pótló-keret	gyalog	lovás	összesen	Irnok	Irodaszolg.
				gyal.	lovás	össz.										
1324	.	1324	40	1610	.	1610	.	8	25	.	.	238	.	238	1	2
827	184	1011	29	1007	228	1235	228	6	16	.	.	155	36	191	.	2
752	302	1054	32	928	374	1302	369	6	16	1	1	152	58	210	.	2
1092	77	1169	36	1361	93	1454	93	8	21	.	.	232	14	246	1	2
798	.	798	29	1004	.	1004	.	6	16	.	.	175	.	175	.	2
946	.	946	32	1194	.	1194	.	7	18	.	.	215	.	215	1	2
5739	563	6302	198	7104	695	7799	690	41	112	1	1	1167	108	1275	3	12

ideiglenesen rendszeresített állománya.

768	.	768	22	1005	.	1005	.	4	12	.	.	221	.	221	.	2
6507	563	7070	220	8109	695	8804	690	45	124	1	1	1388	108	1496	3	14

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1898. évi június hó 7-én Schönbrunnban kelt legfelsőbb elhatározásával: **szentgyörgyi JABLÁNCZY SÁNDOR** cs. és kir. altábornaggyot, a m. kir. honvédelmi ministerium XVI. (csendőrségi) ügyosztályának ideiglenes vezetőjét, ezen alkalmazása alól való felmentése mellett, a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjévé és rajnai és kőrösladányi **STESSER GYÖRGY** m. kir. csendőr ezredest, a m. kir. III. sz. csendőr kerület parancsnokát — ezen alkalmazása alól való

felmentése és ezen csendőr-kerületnél létszámi felett való vezetése mellett — a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő helyettesévé legkegyelmesebben kinevezni és elrendelni méltóztatott, hogy ezen ezredesnek — e felmentése alkalmából — a legfelsőbb megelégedés kifejezése tudtul adassék, — továbbá **Reinle Gábor** m. kir. csendőr ezredes, a m. kir. honvédelmi ministerium XVI. (csendőrségi) ügyosztályának helyettes vezetőjét ezen ügyosztály vezetőjévé legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1898. évi október hó 27-én Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározásával 1898. évi november hó 1-vel legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

vezérőrnagygyá: rajnai és körösladányi Stesser György csendőrezredes, a m. kir. csendőrségi felügyelő helyettesét.

Ő cs. és apost. kir. Felsége 1898. évi július hó 26-án Ischlben kelt legfelsőbb elhatározással: **Fery Oszkár** századosnak, különleges szolgálati alkalmazásban hosszabb időn át tanúsított felette kötelességű és eredménydús, kimagasló működésének legfelsőbb elismeréséül, a katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Bányay Albert századosnak, Mehadika községben 1896. évi június hó 26-án a községi tagosítási munkálatok keresztülvitele miatt kitört népzendülés alkalmával, — mint főhadnagy szakaszparancsnok — okszerűen alkalmazott fegyverhasználat mellett, a fenyegetett községi előljárósági tagok megvédésében, valamint a népzendülés elfojtása körül teljes eredménynyel tanúsított higgadt, de határozott és bátor fellépéseért, a m. kir. honvédelmi minister úr dicsérő elismerését fejezte ki.

Petrás-Kammerer Gyula századosnak, a csendőrségi pótlókeret vezetésében — mint annak felállításától fogva parancsnoka, — több éven át tanúsított, különös szakértelemmel párosult, kiválóan ügybuzgó,

fáradhatlan és eredményteljes működéseért, a m. kir. honvédelmi minister úr dicsérő elismerését fejezte ki.

Lénárd Pál századosnak, mint a gödöllői tiszti különítmény parancsnokának, ezen alkalmazásában hosszabb időn át tanúsított igen jó szolgálataiért, a m. kir. honvédelmi minister úr elismerését fejezte ki.

Móricz György főhadnagy, **Hauer Jenő** és **Szentmihályi Lajos** hadnagyok a Szabolcs megyében lefolyt agrár-szociális mozgalmak alatt tanúsított jeles működésükért, a m. kir. honvédelmi minister úr által okiratilag megdicsértettek.

Előléptetések: A m. kir. csendőrségnél:

1898. évi május hó 1-ével.

alezredessé: somlyói és óvári **Szilágyi Bertalan** őrnagy, a IV. sz. csendőr-kerület parancsnoka;

I. oszt. századosná: **Rákosi Ferencz** II. oszt. százados, a II. sz. csendőrkerület állományában;

II. oszt. századosná: **Kintis István** főhadnagy, a IV. sz. csendőr-kerület állományában;

főhadnagyokká: nagy-győri **Szöcs Aladár**, III., edvei **Illés Béla**, IV. és **Gencsy Arnold**, I. sz. csendőrkerületbeli hadnagyok;

hadnagyokká: **Soltész Sándor**, III., **Sándor Imre**, I., **Kenedi Nándor**, VI. és **Wittrnyedy József** II. sz. csendőr-kerületbeli hadapród tiszthelyettesek;

főhadnagy-számvivőkké: **Suba Lajos**, IV. és **Lázár Sándor**, I. sz. csendőr-kerületbeli hadnagy-számvivők.

1898. évi november hó 1-vel.

I. A m. kir. csendőrségnél:

ezredessé: **Panajott Sándor** alezredes, a m. kir. III. sz. csendőr-kerület parancsnoka;

alezredessé: **Szelestey Károly** őrnagy, a m. kir. VI. sz. csendőr-kerület parancsnoka;

őrnagyokká : Groze Győző a VI. és **Panajoth József** az V. sz. csendőr-kerületnél II.-od törzstiszti teendőikkel megbízott I. oszt. századosok;

I. oszt. századosokká : Olah Odón III. és **Szepesi Gábor** IV. sz. csendőr-kerületbeli II. oszt. századosok;

II. oszt. századosokká : Romay Béla III., **Molnos Kálmán** V., **Beneze Bálint** IV., **Szányi Árpád** VI., **Boronkay Ákos** V. sz. csendőr-kerületbeli főhadnagyk;

főhadnagyká : Hauer Jenő IV., **ettrekarsai Lukacs Ákos** V., **Kricsfalussy Ferencz** IV., **Ádamosy Béla** III., **Lázár Jenő** V. sz. csendőr-kerületbeli hadnagyk;

hadnagyká : Riek Dezső IV., **Goreczky Vilmos** IV., **Szombathy István** I., **Manto József** IV., **Pancsali-Joób Győző** V. sz. csendőr-kerületbeli hadapród-tiszt-helyettesek;

I. oszt. százados-számvivővé : Borbely Ferencz I. sz. csendőr-kerületbeli II. oszt. százados-számvivő;

főhadnagy-számvivővé : Fenesy József VI. sz. csendőr-kerületbeli hadnagy-számvivő;

hadnagy-számvivővé : Kocsis György II. sz. csendőr-kerületbeli vizsgázott számvivő-őrmester.

II. A m. kir. horvát-szlavon csendőrségnek :

I. oszt. századoská : Lavrnja János II. oszt. százados.

Legénység.

A csendőrlegénységi-állomány kiegészítési viszonyai az 1897/98. évben megfelelőek voltak, a mennyiben a fogyatékek ugymondva teljesen fedeztetett.

A beállott hiány fedezését, mint minden évben, nagyban elősegítette, hogy a cs. és kir. közös hadügy-miniszter úr ez évben is a közös hadsereg gyalog és lovas magyar ezredeitől apr. hó 1-vel ezredenként 4, összesen 260 tényleg szolgáló önként jelentkezőt engedett át a csendőrségnek.

A fogyatékek volt :

Év és hó	Csendőrkerületnél és pedig						Összes hiány
	I. sz.	II. sz.	III. sz.	IV. sz.	V. sz.	VI. sz.	
1897. évi							
Október	91	19	4	50	54	24	248
November	42	20	14	49	42	15	182
Décember... ..	25	14	18	28	40	8	133
1898. évi							
Január	5	17	20	7	23	7	79
Február... ..	1	12	9	111	11	17	161
Márczius	+5	19	+7	4	+8	.	3
Április	+5	32	+23	.	+6	.	+2
Május... ..	12	11	42	57	22	.	144
Junius	20	8	37	43	25	.	133
Julius... ..	25	16	43	95	32	7	218
Augusztus	43	23	78	89	34	46	313
Szeptember	31	9	88	54	48	52	282

Azon fogyatékek, mely a legénységi állományban 1897. okt. 1-től 1898. szept. 30-ig előfordult, számszerint a következő:

Csendőr-kerület száma	Meghalt	Szökevény	Nyugdíjaztatott	Végkielégítéssel elbocsátatott	Családi tekintetből elbocsátva	Fegyelmi uton eltávolított	Hadtörvényszéki leg elbocsátatott	Polgári államban szolgálatba lépett	Szolgálatban megszűnt	Sebesülés folytán meghalt	Fegyverhaszn. esetek száma
I.	5	.	21	67	3	2	4	2	.	.	17
II.	3	1	14	46	9	8	21	2	1	1	9
III.	2	.	22	13	.	6	13	9	.	.	11
IV.	4	.	8	19	.	.	19	12	.	.	29
V.	1	.	16	34	.	3	14	1	.	.	18
VI.	4	.	18	24	1	4	10	6	.	.	21
Összesen	19	1	99	203	13	23	81	32	1	1	105

Szolgálati kötelezettségének betöltése után kilépett:

Év és hó	Csendőrkerületnél						Összesen
	I. sz.	II. sz.	III. sz.	IV. sz.	V. sz.	VI. sz.	
1897. évi							
Október	11	12	15	19	14	4	75
November	13	18	16	12	24	20	103
Deczember... ..	6	8	19	10	11	13	67
1898. évi							
Január	8	8	16	7	7	7	53
Február	2	8	13	7	3	6	39
Márczius	4	6	10	3	6	12	41
Április	3	26	24	22	19	5	99
Május... ..	6	6	9	7	3	3	34
Junius	10	2	13	2	3	4	34
Julius... ..	9	6	17	21	11	24	88
Auguszt.	6	2	6	2	.	8	24
Szeptember	20	6	12	12	7	7	64
Összesen	98	108	170	124	108	113	721

A magyar királyi csendőrség legénységi egyéneinél:

1898. évi szeptember hó 30-án volt:

Csendőr- kerület száma	Igazolványos	Koronás ezüst éremkereszt	Ezüst érdem- kereszt	I. oszt. ezüst vitézségi érem	II. oszt. ezüst vitézségi érem	Hadi érem	I. oszt. legénységi szolgálati jelvény	II. oszt. legénységi szolgálati jelv. ny	Szolgálati pót- díjjal bíró altiszt	Szolgálati pót- díjjal bíró csendőr	Nős
I.	63	11	.	.	1	13	13	181	285	640	142
II.	12	3	2	2	1	9	2	78	284	176	70
III.	102	6	.	1	.	22	3	121	252	307	80
IV.	69	.	3	.	1	12	5	158	256	303	119
V.	36	1	3	.	.	5	6	99	225	186	69
VI.	57	6	5	.	1	12	4	122	348	197	106
Összesen	339	27	13	3	4	73	33	759	1650	1809	586

Kitüntetések:

(az 1897. október 1-től 1898. szeptember 30-ig terjedő időszakban.)

I. Jelvényes kitüntetést nyertek:

1. **Pack Mihály** őrmester, a m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában.

Pack Mihály őrmester 1867. május 27-én a cs. és kir. 25. gyalogezredhez felavattatván, a következő 1868. év május 23-án áthelyeztetett a fennállott cs. kir. 10. országos csendőr parancsnoksághoz, tehát immár 30 éven felül szakadatlanul a csendőrség-nél szolgál.

Ezen altiszt hosszú szolgálati ideje alatt egyaránt lankadatlan ügybuzgalommal, kötelesség-hű odaadással és dicséretes munkássággal élt hivatásának és főképen mint 27 éven át önálló őrsparancsnok — először a maksai, majd a homoród-oklándi, aztán a bélbozbai, csík-szépvízi, csík-szt-domokosi, székelykeresztúri, dévai és végül a szászvárosi őrsökön volt nagy hasznára a közszolgálatnak az által, hogy ezen — közbiztonsági tekintetből terhes, a nemzeti-ségi torzsalkodások miatt pedig kényes nyolcz örskörletben, a jelentékenyebb közbiztonsági zavaroknak mindig elejét vette.

Eredményes működése jellemzéseül elég, ha csupán azt említjük fel, miszerint összes szolgálati ideje alatt közel 1000 bűntettet nyomozott ki és szolgáltatott át az igazságszolgáltatásnak, s hogy még sokkal többet jelentett fel, továbbá hogy két tűzvész alkalmával — a személy- és vagyonmentés körül oly példás magatartást tanúsított, hogy ezért az akkori m. kir. erdélyi csendőr-parancsnokság részéről nyilvánosan megdicsértetett. De kitünt ezen altiszt alkalmas jelentkezők gyűjtése körül elért szép eredményeivel — valamint az által is, hogy alárendelt

csendőreit mindig odaadó szorgalommal és kitartással oktatta és vezette.

Mintaszerű magatartásával és modorával pedig nemcsak előjárói föltétlen bizalmának — hanem általános köztiszteletnek és becsülésnek örvend.

Ily derék altiszt tehát, 30 éven felüli becsülettel teljesített szolgálatával derekasan rászolgált arra, hogy kiválóan buzgó és eredménydús működésének jutalmát elnyerje.

Ő cs. és apost. kir. Felsége 1897. november 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával **Pack Mihály** őrmesternek a *koronás ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

2. **Jonicza Demeter** csendőr, a II. sz. csendőrkerület állományában.

Az aninai lázadás leverése.

A szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaságnak — ezen társaság magyarországi vasutvonalainak megváltása iránt a magyar királyi kormánnyal kötött és az 1891: XXXVIII. t.-cz. becikkelyezett, Budapesten, 1891. ^{junius 7}/_{julius 11}-én kelt szerződésére

tekintettel, különösen a hivatkozott szerződés 12. cikkének határozványaira, a melyek szerint a társaság magyarországi bányái, hutái és uradalmi részére külön magyar részvénytársaság létesítésének eshetőségéről is gondoskodva lett, valamint tekintettel a betegségyezésnek az 1891. XIV. törvény-czikkkel bekövetkezett törvényes szabályozására: a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság magyarországi bányái, hutái és uradalmi munkás személyzete, továbbá a szolgálk létszámában beosztott ideiglenes és végleges alkalmazottjai és ideiglenes hivatalnokai, valamint dijnokai, ugyszintén az imént felsoroltak özvegyei és árvái részére, a jelenleg Magyarországon érvényben álló bányatörvény idevágó elveinek és az 1891. évi XIV. törvényczikk határozványainak megfelelő külön társládát alapít.

Ezen társládát 1897. évben a társaság a Krassó-Szörénymegyében fekvő aninai bányatelep munkásainál is érvénybe akarta léptetni, de a munkások a társláda alapszabályzatának azon rendelkezését, hogy a betegségyező pénztár javára havi járulékként napi bérük 20%-át, míg a nyugbér-pénztár javára a havi járulékként egy hónapra eső napi bérnek 7%-át tartoznak fizetni, sérelmesnek tartották, valamint sérelmesnek és igazságtalannak tartották az alapszabályok következő részét is: «A nyugbér kiszabásánál (balesetnél) a valóságos tagsági időhöz, a mennyiben ez a 30 évnél kevesebbet tesz, 10 év hozzászámítatik; ha a valóságos tagsági idő 30 évre vagy többre rug, úgy a nyugbér kiszabása 40 évi idő alapján történik» továbbá: «A nyugbér hónap számra szabatik meg és a nyugbér-pénztárnál töltött 10 évi tagsági idő után a jelen czikk bekezdésében körülírt, átlagos havi járandóságnak 30%-ra rug; minden további betöltött tagsági év után egész a 20-ik tagsági évig 1% és a 21. tagsági évtől a 40-ig 1½% számíttatik hozzá, úgy hogy 40 tagsági év után a nyugbér az átlagos havi járandóság 70%-ára rug.»

«A nyugbér-pénztár tagjai özvegyének nyugbér járandósága a férjnek járó nyugbér felében van megállapítva.»

A munkások nejei különösen a legutóbb hivatolt határozvány ellen keltek ki, mert állításuk szerint a munkás férj 30 évet nagy ritkán, míg 40 évi szolgálati időt soha sem ér el, s így ők férjük halála után a csekély nyugdíj mellett éhen pusztulhatnak.

Az aninai bányamunkások tehát, különösen a nők által felbízattva, elhatározták, hogy a társláda ellen tüntetnek és minden áron keresztül viszik, hogy a levonások jogosabb alapokra fektetessenek. E célból több rendbeli kérelmet nyújtottak be a bányai igazgatóságához és a nők tényleg tüntetést is rendeztek. Az igazgatóság nevében az aninai tisztartóság részéről a munkások mindannyiszor látszólag megnyugtattva, lecsendesültek, de titokban folyton

szervezkedtek, míg nem 1897. évi január hó 19-én tudomásul vették, hogy Willigens Sándor társulati igazgató Amínra fog érkezni, így ők a következő napon a munkát beszüntették, és a tisztartósági épület előtti téren csoportosulni kezdtek.

Az amíni őrs ugyanazon nap reggelén értesült a mozgalomról. Az épen otthon volt Jonicza Demeter esendőr, tudatában a helyzet komolyságának, teljes körültekintéssel párosult higgadt, nyugodt felfogással, mindenekelőtt a szomszédos steyerhuki őrsöt és az oravicubányai előljáró szakasz parancsnokságát a helyzetről táviratilag értesítvén, tőlük segílyt kért.

Ezen helyes intézkedés után Jonicza Demeter esendőr mint járőrvezető az ugyancsak az amíni őrs állományába tartozó László Károly esendőrrrel — a többiek nem voltak hon — szolgálatba lépett, nem mulasztván el a tartalék töltegy-készletből előírt mennyiséget magához venni és járőrtársának is kiadni. A tisztartósági épülethez érve, bajtársával együtt ezen épület folyosó bejáratánál igen helyesen védett állásba helyezkedett és a már ekkor 2—3000-re szaporodott bányász és egyéb munkásokkal, tapintatosan határozott intőccével minden bűntudatosságtól visszaharcolta egész délutáni 10¹/₄ óráig, a midőn is sürgönye folytán a steyerhuki őrsről, a véletlenül ott szemlélő szakasz-parancsnok Balló Lajos hadnagy Tóth József ez. őrmester, Bardócz Sámuel esendőr és Kalamár István próbacsendőrrel a helyszínére megérkeztek.

Balló hadnagy most — miután a nevezett legény-séggel, a már előbb Jonicza és László esendőrök által megszűlva tartott védett állásban elhelyezkedett — a zajongó tömeget, mely erőszakul a tisztartósági épületbe, hol a bányáigazgató és a tisztviselők tartózkodtak, behatolni akartak, magyar és német nyelven esend és rendre intette és felhívta őket, hogy pánszak tárgyalása végezt. válszazának maguk közül 5 bizalmi férfit, kiket az irodában levő urak elé fog bocsátani.

A munkások ezen felhívást csakugyan követték és a tárgyalás folyamán alatt a tömeg esendően viselkedett, sőt teljesen megnyugodni látszott, midőn a küldöttek a tárgyalás eredményét kihirdették, mely szerint a bányáigazgató megígérte, hogy a munkások érdekeit illetékes helyen kedvező tekintetbe vételre ajánlani fogja a addig is intézkodik, hogy a magasabb bérlayonások mellőztessenek. Sűrű «éljen» és «Güick auf!» felkiáltások hangzottak, de a tömeg ekkor sem oszlott, sőt a mikor a déli vonattal elindulni akaró Willigens igazgató két tisztviselővel az irodát elhagyva, a tömögön keresztül távozni akart, a munkások körülvették és fenyegető modorban írásbeli kötelezést követelték tőle. Balló hadnagy ezt látva, Tóth őrmesterrel a tömögön keresztül hatolt, kiszabadította a halálra rémült három tisztviselőt és visszakisérte őket az épületbe, míg Jonicza esendőr a többi három esendőrt visszaharcolta a fedett állásban a folyosón, mivel már előre látta a bekövetkezendő nagyobb zavart. Alighogy Balló hadnagy a tisztviselőkkel az épülethez ért, a tömeg már hármasan fenyegetőzve utána nyomult és kezdett kövekkel dobálni, s a bejáraton kívül maradt Kalamár István próbacsendőrt hirtelen megragadták és ledögyverezték a kövel és fával itlegelték annyira, hogy ez véresen a földre bukott. Ezt Jonicza esendőr észrevévén, bátor elszántsággal kilépett fedett állásából és vérző bajtársát balkezével megragadván, berántotta a folyosóra. Ugyanakkor Balló hadnagy is a leütött próbacsendőr védelmére előugorván, ugyanazon pillanatban a záporként hulló kövek egyiké által homlokán oly erővel találtatott, hogy napkája lehullott s arczát a vér elborította. A hadnagy sebesülten sem veszté el lélekjelenlétét, hanem tüzet vezényelt, mire a vértelenül maradt négy esendőr összesen 22 lövést tett a támadó tömögre és pedig ezen vesztélyes pillanatban is oly higgadtággal és figyelmen, hogy a lövések folytán összesen 22 zunduló elesett, illetve megsebesült. A tömeg erre visszahúzódott. A most beállott

pillanatnyi csendben egy öreg munkás ember levett sapkával a folyosót elzáró csendörökhöz alázatosan közeledve, álürügy alatt bebocsátást kért; de hirtelen orvtámadást intézett a csendörök ellen oly módon, hogy a sapkájából porrá tört kő, üveg- és só-vegyületet markolva, azt a csendörök szeméinek vágta oly szándékkal, hogy őket rövid időre védképtelenné téve, a tömeg leverhesse.

A csendörök fejük lehajtása által a veszedelmet elkerülték s miután figyelmeztetésük ellenére, a merénnyel fel nem hagyott, **Jonicza** csendör reá lőtt s bár felső testén találta, a rendkívül szívós természetű merénylő nem tágított, mire a többi csendörök által lelövetett illetve leszúrattott.

Ezen eseménynél **Jonicza** csendör nem csak ritka körültekintésnek és előrelátásnak, hanem céltudatos határozottságnak és bátor elszántságnak is adta tanujelét akkor, midőn parancsnoka távollétében a helyzet komolyságát felfogva, habozás nélkül észszerűen intézkedett, a veszélyeztetett tisztartásági épületnél a helyes védelmi állást idejekorán megszállotta és az ingerült néptömeggel szemben a rendet addig fenntartotta, míg a segély megérkezett; ily módon megakadályozván azt, hogy a bányáigazgató és a tisztviselők a feldühödt munkások által felkonczoltassanak; később pedig midőn életveszélyben forgott bajtársát megmentette és ez alkalommal fegyveres döntésre került a sor, a fegyver becsületét vitézül kivívta.

Ő cs. és ap. királyi Felsége mindezeknél fogva a Bécsben 1898. évi február hó 5-én kelt legfelsőbb elhatározásával **Jonicza Demeter** csendörnek az aninai lázadás leverésénél tanúsított körültekintő kiválóan kötelességű, bátor és erélyes magatartásáért az *ezüst érdemkeresztet* adományozni méltóztatott.

3. **Várady János** őrmester, a magy. kir. VI. sz. csendör-kerület állományában.

Ezen altiszt 1871. évi április hó 3-án a m. kir. 1. honvéd zászlóaljhoz felavattatván, onnan 6 évi

tényleges szolgálat után, 1877. évi november hó 24-én a m. kir. csendőrséghez lépett át.

Várady őrmester ezen hosszú idő alatt — nem kimélve egészségét, sőt gyakran életét is kockáztatva — a szolgálat követelményeinek minden tekintetben teljes odaadással, lankadatlan buzgalommal és ernyedetlen szorgalommal felelt meg, alárendeltjeit minden alkalommal helyesen befolyásolta, oktatta és nevelte. A vezetésére bizott, — közbiztonsági szempontból legterhesebb őrsökön folyton mintaszerű rendet tartott és azok körletében az addig megzavarva volt közbiztonsági állapotokat helyreállította, tiszti előjáróit pedig időközönként teljes megalégedésre helyettesítette.

Hogy **Várady** őrmester mily szakértelemmel és mily szép eredménnyel teljesíté a közbiztonsági szolgálatot és egyáltalán mily elismerésre méltó tevékenységet fejt ki, kitetszik azon körülményből, hogy a múlt év végeig személyesen 472 bünesetet, — ezek közül számos, az ember élete elleni büntettet, rablást, pénzhamisítást, csalást, súlyosabb beszámítás alá eső lopást stb. derített ki és ezek tetteseiként 848 törvénysértőt tartóztatott le és szolgáltattott az igazságszolgáltatás kezébe, 1536 egyént pedig feljelentet a bíróságoknak.

Várady János őrmester, ki eddigelé 1 honvédelmi miniszteri és 4 parancsnoksági dicsérő okirattal lett ellátva, 4 izben pedig nyilvánosan megdicsértetett, kimagasló érdemeinek elismeréseül **Ő cs. és ap. királyi Felsége** 1898. évi márczius hó 16-án Wallsee-ben kelt legfelsőbb elhatározással, a *koronás ezüst érdemkereszt*tel lett kitüntetve.

4. **Kafunek-Rumanka András** csendör, a m. kir. V. sz. csendör-kerület állományában.

Krestyánfalván, Nyitra vármegyében 1897. évi október hó 24-én éjfélkor tűz támadt, mely az erős szél által élesztve, oly gyorsan terjedt, hogy rövid idő alatt a község egyharmad része lángokban állott.

Ezen tűzvész alkalmával égő házában benrekedt

és folyton segélyért kiáltó Hrđi József, négy év óta tehetetlen vak férfit, Javoresik András rudnói lakos megmenteni igyekezett, de alig hatolt a házba, midőn hirtelen az égő szalmatető lecsúszott, elzárta a kijáratot, az ajtón és ablakokon át a szobába tóduló fojtó füst pedig mindkettőt eszméletétől megfosztotta.

Ezen válságos perczben érkezett a tűzhöz a közeli rudnói őrsről kivezényelt **Kafunek-Rumanka András** csendőr, ki alig értesült a két férfi veszélyes helyzetéről, máris minden habozás nélkül, halált megvető elszántsággal a lángok közé rohant és emberfeletti erővel az egyik, majd a másik férfit, a lehullt szalmazsarátnok között, saját életének veszélyeztetésével, szerencsésen kihozta és így őket az életnek megmentette.

Hogy mily veszélyes volt e merész vállalkozás s mennyire tette kockára **Kafunek-Rumanka András** csendőr életét, mutatja az, hogy kivüle az illetők megmentését, a jelen volt férfiak közül senki sem merte megkísérteni, biztos elpusztulásnak tartván a lángok közé rohanást, — továbbá, hogy úgy a megmentettek, mint a megmentőjük ruházata több helyt tüzet fogott és mindhárman ez alkalommal kisebb-nagyobb égési sebeket szenvedtek.

A megmentett két férfi s e jelenet több szemtanújával felvett jegyzőkönyvekből hasonlólag az tünt ki, hogy ezen derék csendőr a rendkívül veszélyes helyzet tudatával birt, midőn a legnagyobb szorultság pillanatában a két férfit a biztos tűzhaláltól megmentette s így fényesen megfelelt azon követelményeknek, melyek a csendőr állásához a rettenthetlen bátorságot és önfeláldozást is fűzik.

Mindezek folytán **Ő cs. és ap. királyi Felsége** 1897. évi márczius hó 14-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával **Kafunek-Rumanka András** csendőrt, két férfinak saját élete veszélyeztetésével a tűzhaláltól való megmentéseért, az *ezüst érdemkereszt*tal legkegyelmesebben kitüntetni méltóztatott.

5. **Koloszár József** számvivő őrmester, a m. kir. 1. sz. csendőr kerület állományában.

Koloszár József számvivő őrmester 1864. év márczius hó 10-én a cs. kir. 76. gyalogezredhez mint önkéntes felavattatott, a honnét a következő év október hó 21-én a fennállott cs. kir. 8. számú csendőrezredhez, — innen meg 1876 május hó 1-én a m. kir. erdélyi csendőrparancsnoksághoz lett áthelyezve, hol 1878. évi október hó 21-ig — a gyulafehérvári kir. törvényszéknél fogház felügyelővé történt kinevezéseig szolgált.

1883. év május hó 20-án, mint őrsvezető ez. őrmester önként ismét a m. kir. csendőrséghez belépett, tehát már megszakítás nélkül 34 éven felül szolgál, a mely időből 1 $\frac{1}{2}$ év a katonai, — 4 $\frac{1}{2}$ év a polgári állami és több mint 28 év a csendőrségi szolgálati időre esik.

Ezen hosszú szolgálati idő alatt nevezett altiszt több ízben részesült díesérő elismerésben és pénzbeli jutalomban, de fogyni fenytés alá egyetlen egyszer sem került, mi kétségtelenül a becsületességnek, tapintatosságnak és hű kötelességteljesítésnek ritka mintaképeül tünteti őt fel. Eredményteljes működéséből csak a következő főbb mozzanatokat emeljük ki.

1866. év elején a marczalii őrsre beosztva egy megszökött fegyenczet, ki vakmerő rablásaival lett hirhedtté, 5 napi fáradságteljes nyomozás után ismét kézrekerített.

1867. május havában a 10. országos csendőr parancsnoksághoz áthelyezve a hosszútalasi őrsre osztatott be, hol a közbiztonságot veszélyeztető számos szökött katonát és hadköteles szökevényt nyomozott ki és tartóztatott le.

1868-ban az udvarhelyi szárnyhoz áthelyezve a szárny állomás helyén szolgált. Itt buzgósága és szorgalma által előljárója bizalmát annyira kiérdemelte, hogy 1869 elején még mint csendőr a székely-keresztúri őrs önálló vezetésével lett megbízva. Ezen őrskörletben 6 hónapi működése alatt több

kisebb-nagyobb lopási esetet sok ügyességgel és lankadatlan buzgalommal kiderített, a tetteket pedig a lopott tárgyak nagyobb részével az igazságszolgáltatásnak átadta.

1869-ben őrsvezetővé előléptetve, a teljesen elhanyagolt gyergyó-ditrói őrs vezetésével lett megbízva, melyen a fegyelmet és rendet csakhamar helyreállította, számos régi, addig kiderítetlen közbiztonsági zavart kiderített, a tetteknek, e között pedig az egész környéket veszélyeztető hirhedt katonaszökevény letartóztatásával, a megzavart közbiztonsági állapotokat csakhamar helyreállította.

1870-ben hasonló feladattal megbízva a bélbóri őrsöt vette át, hol a lopások és rablások napirenden voltak. Fáradhatlan tevékenység és odaadó buzgóságának itt is sikerült számos bűncselekményt kiderítenie, minek következményeként ezen őrs is ezentúl a nyugodt örskörletek közé volt sorolható.

1871-ben a tölgyesi őrsön, árvizveszély alkalmával tanusított kimagasló magatartást.

1872-ben másodizben a székely-keresztúri őrs vezetésével megbízva, több nevezetesebb büntett kiderítése, főképp pedig veszélyes lótolvajok letartóztatása által öregbítette jó hírnevét.

1873—1878. években, a fontos és azon időben 21 katonával megerősített gyimesi határőrsön, a folyton ismétlődő határvillongásokat megszüntette, továbbá a Romániában garázdálkodó fegyveres rablóbandák betöréseit meggátolta, miáltal e veszélyeztetett vidéken a személy- és vagyonbiztonságot helyreállította.

Ugyanezen őrsön tűzvész alkalmával a mentési munkálatokban való veszélyes részvétele és önfeláldozó tevékenységével tűnt ki, továbbá az által, hogy mintegy 70 katona és 100 hadköteles — szökevényt tartóztatott le.

1878 október 21-én közvetlen polgári államszolgálatba lépett át és 1883 május hó 19-ig Gyulafehérvárt, mint fogházfelügyelő volt alkalmazva, mely alkalmazásában is rendkívüli szorgalma és

pontossága által, felettes hatósága teljes megalégedését érdemelte ki.

Ezen polgári államszolgálatból az említett napon közvetlenül a csendőrséghez visszahelyezve, **Koloszár** őrmester Nagy-Szebenben a szárnyirodában nyert alkalmazást, a hol immár több mint 15 éve folyton lankadatlan buzgalommal, teljes odaadással, a legpontosabban és legeredményesebben végzi a számvivői teendőket.

Ezek alapján **Ő cs. és apost. kir. Felsége** 1898 márczius hó 18-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával **Koloszár József** számvivő őrmestert a *koronás ezüst érdemkereszt*tel kitüntetni méltóztatott.

6. Asteleán Simon őrmester, a m. kir. III. sz. csendőr kerület állományában.

Asteleán őrmester 1868. évi október hó 28-án a cs. és kir. 2. huszárezredhez avattatott fel, onnan 5 évi tényleges szolgálati idő után, 1874. évi január hó 15-én, a fennállott cs. kir. 10-ik országos csendőr parancsnoksághoz helyeztetett át, e szerint 30 szolgálati év van mögötte, a melyből 25 évet a közbiztonsági szolgálatban töltött.

Ezen hosszú idő alatt nevezett a l. f. szolgálat követelményeinek mindig odaadó buzgalommal és lankadatlan szorgalommal felelt meg, magát szolgálatban sohse kimélve, alárendelteit a legjobban befolyásolta, mint őrsparancsnok őrsét folytonosan példás rendben tartotta, a közbiztonsági szolgálatot szakértelemmel és a legjobb eredménnyel vezette és mindig rajta volt, hogy a csendőrségi intézmény tekintélyét emelje.

Az általa elért sok szép eredmény közül — kitünő tevékenységének jellemzéseül, — itt csak azokat soroljuk fel, melyekért előljáró parancsnoksága őt öt ízben nyilvánosan megdicsérte és két ízben dicsérő okirattal látta el, a honvédelmi minister úr ő nagyméltósága pedig két ízben dicsérő okirattal tüntette ki.

1880. évben Schneider Márton nagy-sajói lakoson

elkövetett utonállási rablás tetteseit 13 órai észszerű nyomozás után kézrekerítette.

Ugyanazon évben az örskörletében előfordult több rendbeli betöréses lopás tetteseit kipuhatolta és számos bűnjellel az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

1883. évben Ottaka községben megtartott jegyzőválasztás alkalmával erélylyel párosult tapintatos eljárásával sikerült a felizgatott kedélyeket lecsillapítania, mi által lehetővé tette, hogy a választás rendben és zavar nélkül folyt le.

1884. évben ugyanazon községben, ugyanily alkalommal hasonló szép eredménnyel működött.

1887. évben Sikló község határában a földméréssel foglalkozó mérnök életét, az ellene fellázadt néptömeg féktelen dühétől bátor, férfias és katonás fellépésével megmentette.

Ugyanazon évben a Fehér-Körös vizének Aradvármegye, Nagy-Pál község határában történt kiáradása alkalmával, a közveszély elhárításában rendkívüli kitartással és önfeláldozással működött közre.

1892. évben több rendbeli gyujtogatás tetteseit és ezen bűncselekmények értelmi szerzőit fírasztó, igen ügyes, észszerű nyomozás után kipuhatolta és az igazságszolgáltatásnak átadta, mi által a megremült lakosság nyugalmát helyreállította.

1893. évben Juhász János eserepesi lakost az országúton látszólag megfagyva találta s bár őt mindenki holtnak vélte, órákon át tartott fáradsalmas élesztési kísérletei által végre mégis életre hozta, mely emberbaráti szeretetre valló cselekedete által őt a biztos haláltól megmentette.

Végül 1896. évben azért nyert előjáró kerületi parancsnokságától dicsérő okiratot, mivel akkoriban közel 23 évi szolgálati ideje alatt örsét mindig kifogástalan rendben tartotta, a fegyelmet helyesen kezelte, a közbiztonsági szolgálatban folytonosan kiváló szorgalmat és eredménydús tevékenységet fejtett ki, a hatóságokkal valamint a lakossággal tapintatosan érintkezett.

Asteleán őrmester sikerdús működését azonban nemcsak a fentebbiekben vázolt, hanem még sok más elért szép eredmény is dicséri, így 1883-ban egy vakmerő rablás, 1886 és 1887-ben számos lólopás, 1890-től pedig az egyeki örsön 72 különféle közbiztonsági zavar tetteleinek személyesen történt kiderítése stb. 1897-ben pedig egy veszélyes szoczialistának letartóztatása.

Mindezekért **Asteleán Simon** őrmesternek **Ő cs. és apost. kir. Felsége** által 1898. évi április hó 24-én Drozdában kelt legfelsőbb elhatározásával a *koronás ezüst érdemkereszt* adományoztatott.

7. Csoma Sámuel őrmester, a m. kir. I. számú esendőrkerület állományában.

Nevezett 1872. évi január hó 16-án mint önkéntes a fennállott cs. kir. 10. sz. esendőrezredhez osztatván be, 27 év óta megszakítás nélkül szolgál.

Ezen hosszú szolgálati idő alatt **Csoma** őrmester úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint később irodai alkalmazásban is, mindig egyaránt kötelességű, teljes odaadással és lankadatlan ügybuzgósággal működött és igen szép eredményeket ért el, a mennyiben mintaszerű tevékenysége, rendkívüli kitartása és kiváló szakértelemmel párosult ügyességének sok esetben sikerült, a legbonyolultabb és legsúlyosabb beszámítás alá eső bűncselekményeket is felderíteni, úgy hogy a szárny-irodába való beosztásáig, vagyis 1872—1886-ig összesen mintegy 300 bűncselekményt nyomozott ki és mintegy 150 bűntettet, köztük számos betörőt, lótolvajt, sikkasztót, gyilkost, katonaszökevényt stb. tartóztatott le, ugyanígy törvényszögöt pedig a hatóságnak feljelentett.

Különösen kiemelendő **Csoma** őrmesternök az 1888. évi márczius havában az Almás folyónak hirtelen és rendkívüli áradása alkalmával kifejtett önfeláldozó kötelességűsége, körültekintő céltudatossága és saját életének kockáztatásával véghezvitt azon ténykedése, a melylyel M.-Nagy-Zsombor és Hidalmás községekről az árvízveszélyt elhárította, mi által a

hatóság és a nevezett két község lakosságának a legmelegebb elismerését vivta ki és annak idején a hírlapokban is dícsérőleg kiemeltetett.

Mindezért, tekintetbe véve Csoma őrmesternek szárnyszámvivői alkalmazásában is, 1886 óta kifejtett kiváló szorgalmát, gondos munkálkodását és megbízhatóságát, valamint kifogástalan magaviseletét, részére **Ő cs. és apost. kir. Felsége** Schönbrunnban 1898. évi június hó 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával a *koronás ezüst érdemkeresztet* adományozta.

8. Pauer Frigyes őrmester, a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában.

Nevezett 1875. évi október hó 16-án a fennállott cs. kir. 10. országos csendőrparancsnoksághoz, mint önkéntes felavattatván, immár 23 éven felül megszakítás nélkül szolgál, mely idő óta hivatásszerű kötelességét mindenkor és minden körülmény között a legbuzgóbban és egész odaadással teljesíti, e mellett példászerű és erkölcsös magaviseletével alárendeltjeinek és bajtársainak mintaképül szolgál.

Már mint próbacsendő a nagyszombati őrsön 1875. október havától a következő év június 19-ig, betöréses lopásért 9, halálos kimenetelű testi sértésért 2 és különböző törvényszegésért 47, összesen tehát 58 egyénnek kinyomozása, illetve feljelentése körül eredményesen közreműködött.

1876—1882. években mint a köhalmi, majd a nagyszombati, dusi, feleki és végül a szelistei őrsökön beosztott csendőr a Romániából betörő Deán Juonféle hirhedt rablóbanda garázdálkodásainak vette elejét, egy nagy vakmerőséggel elkövetett rablás 4 tettesét, nehéz körülmények között kézrekerítette, úgyszintén 1 gyermekgyilkost, 1 gyújtogatót, 9 zsebmeteszőt, továbbá számos betörés, ló- és sertéslopás, valamint egyéb bűncselekmények tetteseit, összesen 177 egyént nyomozott ki és tartóztatott le, 179-et pedig feljelentett az illetékes bíróságoknak.

1882. év január 4-én mint hallgató az altiszti tanfolyamra bevezényelve és annak tartama alatt

csak ritkán szolgálatba vezényelve, nem igen nyílt alkalma a közbiztonsági szolgálat terén tevékenységét érvényesíteni, mindazonáltal ezen vezénylése tartama alatt is 11 büntettest nyomozott ki és tartóztatott le, 11 kisebb törvényszegőt pedig feljelentett.

Ugyanazon év június havában őrsvezetővé előléptetvén, zászvárosi, majd a várhelyi püji és végül a hátszegi — közbiztonsági szempontból igen terhes és a nemzetiségi torzsalkodások miatt felette kényes, nagy körletű őrsök vezetésével bízott meg, a mely említett állomáshelyeken, 1888 április 1 óta már mint őrmester őrsparancsnok is, előjáróinak teljes megelégedését és bizalmát érdemelte ki, a mennyiben a felelősége alatt állott, illetve álló őrsökön alig fordult elő bűntény, melyet ezen derék, csupán hivatásának élő altiszt ki nem derített volna. A számos lopási, gyújtogatási, rablási, gyilkossági és más súlyos becsületes alá eső bűncselekmények tetteseként 1882 óta 230 egyént tartóztatott le, 353-at pedig feljelentett, mihez hozzáadva az 1882 előtt elért eredményt 1897 év végéig összesen 1019 törvényszegőt puhalt ki, kik közül 429-et tartóztatva az igazságszolgáltatásnak átadott, 590 egyént pedig az illetékes bíróságnak illetve a hatóságnak feljelentett.

De nem csupán a szolgálat terén tünt ki ezen kiváló altiszt, hanem az által is, hogy képességét, ismereteit és ügyességét alárendelt legénységének oktatásánál és vezetésénél is érvényesítette, őket kötelességeik hű és szigorú teljesítésére buzdította, mi által az intézmények sok derék csendőrt nevelt.

Ezen fáradhatlan és buzgó altiszt részére, ki hosszú szolgálati idején keresztül kiváló érdemeket szerzett, megfenyítésére azonban egyszer sem szolgáltattott okot, **Ő cs. és ap. kir. Felsége** 1898 évi június hó 18-án Lainzban kelt legfelsőbb elhatározásával a *koronás ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

9. Józsi István m. kir. I. sz. csendőrkerületbeli őrmester.

Már mint fiatal csendőr tanujelét adta a szolgálat iránti előszeretetének s buzgalmának. A nyolczvanas évek elején a sepsi-szent-györgyi és hidvégi örskörletekben a közbiztonsági állapotokat a folytonos és nagyobb lólopások veszélyeztették. Józsi, akkor még csendőr, minden alkalommal, s minden községben, a hol csak megfordult, oda törekedett, hogy e már-már nagy arányokat öltő lólopások tettesei kiderítésére az adatokat gyűjtve, e garázdálkodásoknak véget vethessen. Kitartó buzgalma, fáradhatlan tevékenysége s érdeklődése meg is hozta a megérdemelt gyümölcsöt, mert a gyakran s kitartással megtartott lesállítások egyikén sikerült neki a lólopások egyik főtettesét három — lopott lovakkal befogott — szekérrel együtt letartóztatnia, s az igazságszolgáltatás kezeibe szolgáltatnia.

Rövid idő múlva történt a hidvégi örskörletben, hogy különböző községekből egy időben öt lovat s egy szekeret loptak el. Józsi e közbiztonsági zavarról tudomást szerezve a nyomozást azonnal bevezette, s azt két napon és két éjjelen át lankadatlanul, nagy ügyességgel vezetve, a tetteseket a lopott lovakkal és szekérrel a veresmarti erdőben feltalálta s letartóztatta. Ez alkalommal a tettesek közül egyet, ki menekülni akarva, elfutott, s kit nagyobb távolságra üldöztetvén, a fáradtság miatt elérni nem tudott, egy jól célzott lövéssel megsebesített s megadásra kényszerített.

Ugyancsak a hidvégi örskörletben röviddel az előbb vázolt lólopás után a nyílt legelőről 30 darab lovat loptak el. Józsi hosszantartó, óvatos és furfangos nyomozás s sokszor és célszerűen alkalmazott lesállításokkal itt is elérte a teljes eredményt, mert a lopás tettesét, Serbánt, sikerült neki elfogni s a bíróságnak átadni. De e sikerdús nyomozásaival el is érte kitűzött célját, mert a lólopások e vidéken jó időre megszűntek.

Időközben cz. örsvezetővé, majd 1882. évben valóságos örsvezetővé léptettetett elő, s mint ilyen 1882.

évben a II., 1883. évben a IV., majd 1884. évben az V. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz helyeztetett át, mely kerületeknél mint segédoktató a legénység helyes kiképzése által, kiváló szolgálatokat tett az intézménynek.

1884. évben újból az I. sz. csendőrkerületi parancsnoksághoz helyeztetvén vissza, mint a vizaknai örs parancsnoka, újból megkezdette sikeres nyomozásait.

1885. évben Nemes Juon ladamosi lakos Ladamos község erdeje mellett meggyilkoltatott s kirabolta-tott. Józsi az eset tudomásvétele után a nyomozást azonnal bevezetve, s azt a nála megszokott ügyességgel s erélylyel folytatva, a cselekmény két tettesét a legrövidebb idő alatt kiderítette s az elrablott pénzzel együtt a járásbiróságnak átadta.

1892. évben German Tódor emberölésért letartóztatott vizsgálati fogoly a vizaknai kir. járásbiróság fogházából megszökött. Józsi a nyomozást bevezetve csakhamar a gonosztevő nyomára jutott s azt fáradtságot nem ismerő kitartással folytatott üldözés után épen akkor érte utól s tartóztatta le, a midőn a román határszélen át akart szökni.

Nincs elegendő helyünk arra, hogy Józsi minden egyes följegyzésre méltó eredményét elősorolhassuk, a fontosabbakat kiszemelvén s előadván, elegendőnek tartjuk még fölemlíteni azt, hogy a vázolt eseteken kívül eddig 110-nél több bűncselekményt nyomozott, illetve legnagyobbbrészt teljes eredménnyel ki is derített.

E derék altiszt érdemei méltatásául 1897. évben valóságos őrmesterré léptettetett elő, s miután a vizaknai örsöt 14 éven át kiváló szorgalommal s odaadással, teljesen kifogástalanul vezette, a közbiztonsági, de nemzetiségi szempontból is sokkal fontosabb balázsfalvai örsparancsnokság vezetésével bízott meg, hol a hozzáfűzött igényeknek teljesen megfelelt s megfelel, alárendeltjeit helyesen befolyásolja, a fegyelmet fentartja, s úgy a hatóságokkal, mint a lakossággal való érintkezésében kifogástalan s ezért azok tiszteletét és becsülését is bírja.

Az érdemek megérdemelt elismerése volt tehát **Ő cs. és ap. kir. Felségének** legkegyelmesebb ténye, a midőn **Józsi István** őrmestert Ischlben 1898. évi augusztus hó 20-án kelt legfelsőbb elhatározásával a *koronás ezüst érdemkereszttel* tüntette ki.

10. **Ráduly József** m. kir. I. sz. csendőrkerületbeli őrmester.

1873. évi december 1-én önkéntesen az akkori cs. kir. 10. országos csendőrparancsnoksághoz lépett be, s azóta megszakítás nélkül szolgál, tehát 1898. évi december 1-én 25-ik szolgálati évét töltötte be.

Már mint csendőrnek alkalma volt a csendőrszolgálat kellemetlenebb oldalával megismerkedni, s meggyőződést szerezhetni arról, hogy egy hivatását teljesen betöltő csendőrtől — legyen az bármily rangú — a legfelsőbb szolgálat mily nagyfokú odaadást, szorgalmat, kötelességtudást s legtöbb esetben mily testi megerőltetést követel.

Mint csendőr a görgény-szent-imrei és palotailvai őrsökön szolgált. E szolgálati ideje alatt egy Romániából Magyarországra jött 10 tagból álló rablócsapat a Csik- és Maros-Tordamegyei havasok között garázdálkodni kezdett. A rablók üldözésében **Ráduly** két teljes hónapon át megszakítás nélkül részt vett, s így nagy része van a fáradtsággal s nélkülözésekkel folytatott munkának eredményében: hogy a rablók, miután vezérük az üldözés közben lelövetett, a gyergyói havasokon át Romániába visszamenekültek, s a vidék közbiztonsága s a lakosság nyugalma helyre állott.

1875. évben Maros-Tordamegye Bisztra völgyében egy rablógyilkosság követtétvén el, annak kiderítésében, illetve a négy tettes letartóztatásában, mint csendőr élénk részt vett, s ügyessége s főleg megbízhatósága által az eredmény biztosításához lényegesen hozzájárult. Megbízhatóságának s a szolgálat iránti buzgalmának egyébként legfényesebb bizonyítéka az, hogy már mint csendőr a szászrégeni, görgény-szent-imrei, bonyhai és magyar-igeni őrsök ideiglenes vezetésével is megbízott.

1878. évben Torda-Aranyosmegye Kövend községében annyira elharapódzott a gyujtogatás, hogy meggátlására egy csendőrkülönítmény felállítása vált szükségessé.

A különítmény parancsnokául az erélyessége és megbízhatósága által már kitűnt **Ráduly** szemeltetett ki, s e derék altiszt — akkor még csendőr — feladatának rövid három hó lefolyása alatt oly kiváló ügyességgel megfelelt, hogy ez időtől többé egyetlen gyujtogatás sem fordult elő.

Mindezen szolgálatai elismeréséül 1880. évben czimzetes, 1881. évben pedig valóságos őrsvezetővé léptettetett elő, s mint ilyen a radnóthi, majd a küküllővári őrsnek lett parancsnoka.

1882. évi márczius hó 19-én éjjel Precup Makavé Küküllővár és Alsó-Bajom községek között meggyilkoltatván, kiraboltatott. **Ráduly** azonnal a gyilkosság színhelyén termett, s a nyomozást oly ügyesen ejtette meg, hogy rövid 26 órai nyomozás után sikerült a rablógyilkosság négy tettesét letartóztatnia.

1883. évben Várhegy községben egy pénzhamisítószövetkezetnek jött nyomára, melynek tagjait négy napi igen fárasztó, rendkívül kényes s ennél fogva nagyon óvatosan vezetett nyomozás után a bűnjelekkel együtt a bíróság kezeibe szolgáltatta.

Fáradhatlan tevékenysége s szorgalma kerületi dicsérő okirattal történt elláttatásán kívül jutalmat nyert abban is, hogy 1884. évi szeptember 16-án czimzetes őrmesterré léptettetett elő.

1885. évben előjáróinak bizalma az abrudbányai őrs élére helyezte **Rádulyt**, hogy az őrskörlet nyers oláh lakosságának áskálódásait ellensúlyozza. **Ráduly** itt is derekasan betöltötte helyét.

1886. évi február hó 28-án éjjel a vulkói aranybányát ismeretlen tettesek feltörték, s nagy mennyiségű nyers aranyat s több ezer forintnyi készpénzt loptak el. **Ráduly** őrmester a nyomozás foganatosítására összpontosított nagyobb számú legénységgel 17 napon át oly nagy ügyességgel s oly szakérte-

lemmel nyomozott, hogy a nagyszabású betöréses lopás valamennyi tettesét, *szamszerint 36-ot*, sikerült neki kideríteni, letartóztatni, s a feltalált nagy értéket képviselő bűnjelekkel együtt a gyulafehérvári kir. törvényszéknek átadni. E nagy ügyességgel elért eredményéért Honvédelmi Minister Úr Ő nagyméltósága részéről dicsérő okirattal láttatott el.

1886. évben Bucsum-Pojén és Mogos községek lakossága a tagosítási munkálatokat ellenezvén, felázadt, s az abrudbányai őrsről jelen volt öt csendőrt megtámadta. Bár a fegyverhasználat nem volt kikérülhető, Ráduly őrmester bátor, határozott és erélyes fellépésének köszönhető, hogy a lázongás egyszerre megszűnt, s a főczinkosok és felbujtók a legrövidebb idő alatt kiderítették s letartóztatták.

Elegendőnek találjuk Ráduly őrmesternek a közbiztonsági szolgálat terén elért eredményei közül csak a már vázoltakat előadni, de fölemlítjük ezeken kívül, hogy hosszas csendőrségi szolgálata alatt több mint 660 egyént tartóztatott le, s több mint 1000 egyént jelentett föl, nagyobb-kisebb bűncselekmények elkövetése miatt.

De nemcsak a külszolgálat terén elért szép eredményei jellemzik e derék altisztet, hanem az az atyai gondoskodás, melylyel alárendelt legénységének minden lépését kíséri, s az ernyedetlen buzgalom, melylyel a reábizott legénységet, gazdag tapasztalatai érvényesítésével, oktatja s bennök a szolgálat iránti szeretetet, buzgalmat felébreszti s ápolja.

Mindezek alapján **Ő cs. és ap. kir. Felsége** 1898. évi augusztus hó 31-én Schönbrunnban kelt legfelsőbb elhatározásával Ráduly József őrmesternek a *koronás ezüst érdemkeresztet* adományozni méltóztatott.

11. **Wasserer Róbert** m. kir. I. sz. csendőrkerületbeli őrmester.

Felavattatott 1872. évi szeptember 6-án az akkori cs. kir. 10. országos csendőrparancsnoksághoz, önkéntes belépése alkalmával, s azóta szakadatlanul — tehát már 26 éve — a csendőrségnél szolgál.

Hosszú szolgálati ideje alatt a csendőrkerületi parancsnokság részéről két ízben nyert dicsérő okiratot, s öt ízben nyilvánosan megdicsértetett.

Wasserer őrmester már mint fiatal csendőr jelét adta használhatóságának, a mennyiben 1874. évben a hévizi örskörletben már-már ijesztő mérvben szaporodó gyujtogatások nyomozása alkalmával örsparancsnokát oly hathatósan támogatta, hogy a gyujtogatók csaknem valamennyien kézrekerültek s a gyujtogatások megszűntek. E jeles szolgálatáért előljáró kerületi parancsnoksága által nyilvánosan megdicsértetett.

1880. évi január 1-én Szelistyén — már mint altiszt s örsparancsnok — a Deán Juon rettegett rablóvezér bandájának egyik tagját Titilicska Juon a lui Vaszilic-t több napon át folytatott, s igen fáradtságos lesállításokkal összekötött nyomozás után letartóztatta. E szép eredményéért másodizben nyert nyilvános dicséretet.

1883. évben a szerdahelyi örs körletében a közbiztonsági viszonyok egyre rosszabbakká váltak, — gyors egymásutánban egyre-másra követték el a nagyobbszabású bűncselekmények. Az ilyen rosszra fordult közbiztonsági állapotoknak véget vetendő, s a viszonyokat a régi mederbe terelendő, a szerdahelyi örs vezetésével Wasserer bizatott meg. Előljáróinak beléje helyezett bizalma a legrövidebb idő alatt meghozta áldásos gyümölcsét, a mennyiben Wasserer erélyes fellépése s odaadó szorgalma következményeként egy év leforgása alatt a közbiztonság teljesen helyreállott, s visszanyerte a lakosság is érzékenyen nélkülözött nyugalalmát. Odaadó működéseért — ezúttal már harmadizben — nyilvánosan megdicsértetett.

1884. évben egy sellemberki egyén kiraboltatott, Wasserer Róbert, ekkor már őrmester, s az újgyházai örsnek parancsnoka, a nyomozást oly ügyesen, oly szakértelemmel s körültekintéssel vezette be, hogy a tetteseket veszélyes vándorzigányok személyében, aránylag rövid idő alatt letartóztatni s a

bűnjeleket is kézrekeríteni sikerült. **Wasserer** e jeles eredményéért újól — tehát negyedizben — nyilvános dicséretet nyert.

1888. évi február hó 25-én reggel három órakor Butyka Imre korondi örsbeli csendőr postafedezetre lett kivezényelve. Midőn a postát szállító szán Korond felől a pálfalvi hegyen át Székely-Udvarhely felé haladt, alig 50—60 lépésnyire egy három egyént vivő szán jött utánuk, s őket, kik a postával a meredek hegyi úton csak lépésben haladhattak, egy kanyarulatnál utól is érte. Az idegenek egyike a szánból leszállva, a csendőrhöz lépett s gyufát kért s mialatt a csendőr gyufáját előkeresendő, zsebébe nyult, őt az idegen egy gyorsan előrántott forgópisztolyból hátbalötte. Erre mind a három egyén a már súlyos sebhen vérző csendőrré s a postakocsisra vetette magát, s őket baltacsapásokkal, s a csendőr karabélyával meggyilkolták, a postaládát pedig feltörve, abból 2500 frt kincstári pénzt elraboltak.

A tettesek utáni nyomozás a csendőrkerület területén általánosítottván, **Wasserer** Róbert őrmester a nyomozást azonnal bevezette, s széleskörű személyi ismereteit felhasználva, hosszas, fáradságos, s minden részletében tervszerűleg folytatott munkálkodás után sikerült neki — **Kaufmes** Mihály őrmester nagysajói őrsparancsnokkal együtt működve — a tetteseket **Emerich Márton** volt csendőr, **Maurer János** és **Puj Dimitru** személyében letartóztatni, s a még megtalált 327 frtnyi pénzzel együtt a bíróságnak átadni.

Wasserer ez ügyesen elért eredménye kerületi parancsnoksági dicsérő okirattal lett elismerve.

1889. évben **Schwarcz** Mihály szépnyiri lakos orvul megtámadtatván, meggyilkoltatott. **Wasserer** őrmester a nyomozást gyorsan bevezetve, s azt a nála már megszokott ügyességgel, szakavatottsággal s higgadt megfontolással folytatva, a tettest rövid idő alatt kiderítette. Ez eredményéért újból kerületi parancsnoksági dicsérő okiratot nyert.

1894. évben **Pinták** községben **Kozár Gyorgye** és a vele vadházasságban élt **Sitz Flórika** ismeretlen tettesek által meggyilkoltattak, s hullásaik a község közepén levő kutba dobatott.

A nyomozás minden bűnjel s eredményhez vezető fonál hiányában nagy szakavatottságot igényelt. **Wasserer** Róbert őrmester azonban itt is fényes tanujelét adta kiváló egyéniségének, a mennyiben bár hosszas, sok fáradságot igényelt, de ernyedetlen buzgalommal s kitartással vezetett nyomozás után a főtettet Embert **Mátyás** személyében letartóztatta, s gyűjtött adatai alapján a másik két tettes is csakhamar kézrekerült.

Hasonlóan ügyességének s tapasztaltságának adta bizonyítékát az 1896. évben **Henrich György** törpényi lakoson elkövetett rablógyilkosság kiderítése alkalmával, a midőn a tettest ritka leleményességgel még a gyilkosság napján **Bakis Juon** felsőbalázsfalvi egyén személyében letartóztatta.

Nem sorolhatjuk fel e kiváló altiszt valamennyi jeles szolgálatait. Elegendőnek tartjuk fölemlíteni, hogy megközelítőleg 1000 egyént tartóztatott le, s közel 1500-at jelentett fel az illetékes bíróságok, illetve hatóságoknak. Mindenesetre oly szép, oly kimagasló eredménye e két szám a szolgálati buzgalomnak, az odaadó, kötelelességű, céltudatos és körültekintő működésnek, hogy azzal **Wasserer** őrmester méltán nevezhető intézményünk egyik legkiválóbb altisztjének.

De nemcsak a bűncselekmények nyomozása körül szerzett e derék altiszt elévülhetlen érdemeket, hanem a szolgálat minden egyes ágában, melyet példás pontossággal s buzgósággal töltött be, és tölt be mostan is.

Mindezeket méltányolva, **Ő cs. és ap. kir. Felvétele** 1898. szeptember 7-én Buziáson kelt legfelsőbb elhatározásával **Wasserer Róbert** őrmesternek a *koronás ezüst érdemkeresztet* adományozni méltóztatott.

ANDRÁSSI MIKLÓS

őrmester,

született 1855. évben Szász-Almás községben, Kis-Küküllőmegyében 1874. évben a cs. és kir. 68. sz. gyalogezredhez felavattatott, hol 1874. évben őrsvezetővé, 1875. évben tizedessé, 1876. évben szakaszvezetővé s 1877. évben őrmesterré léptettetett elő, majd az 1878. évi boszniai okkupáció alatt a hadjárat tartamára tiszthelyettesé jelöltetett ki és a hadi érem viselésére jogosított.

1882. évben közvetlen átlépett a m. kir. II. számú esendőrkerületi parancsnoksághoz, hol ugyanazon évben ez. őrsvezetővé, míg a III. számú esendőrkerületi parancsnokságnál, hová 1883. évben áthelyeztetett, valóságos őrsvezetővé, s ugyanaz évben ez. őrmesterré, míg 1887. évben valóságos őrmesterré lett előléptetve. Nevezett őrmester tehát megszakítás nélkül már a 25-ik évet szolgálja.

1882. évtől 1887. évig teljesített kiváló szolgálataiért 4 ízben lett dícsérő okirattal ellátva.

1887. évtől 1890. évig a közbiztonsági szolgálat tekintetében annyira fontos, azóta már az államrendőrség kezelése alá átment újpesti őrsnek volt parancsnoka, mely idő alatt 570 törvénysértőt tartóztatott le és 546-ot jelentett fel, ezenkívül az egy időben 20—30 fővel megerősített őrssel egy újpesti gyár 800 főre menő s veszedelmes körülmények között sztrájkoló munkástömegét minden baj nélkül hosszabb ideig féken tartotta.

1890. évtől 1895. évig terjedő idő alatt a Soroksáron, Harasztiban, Kispesten, Dunakeszen, Veresegyházán s Sződön elkövetett rablógyilkosságok, rablások s több rendbeli nagyobb szabású lopás tetteseit, olykor 290, sőt 340 órai megszakítás nélkül

Andrássi Miklós,

m. kir. III. számú esendőrkerületbeli őrmester,
őrsparancsnok Főthon.

folytatott nyomozások után kiderítette, s e vidékek gyakran veszélyeztetett közbiztonságát helyreállította.

E derék altiszt ezen hosszas és eredményekben gazdag szolgálatának elismeréséül **Ő cs. és ap. kir. Felsége** által 1896. évben a *koronás ezüst érdemkereszttel* lett kitüntetve.

Jelenleg őrsparancsnok a főthi őrsön.

GROSZ FRIGYES

őrmester,

született 1858. évben Beszterczén, 1875. november 1-én az akkori cs. kir. 10. országos csendőrparancsnoksághoz önként belépett s azóta megszakítás nélkül az I. számú csendőrkerület területén szolgál. 1878. május 15-én czimzetes őrsvezetővé, 1879 ápr. 15-én valóságos őrsvezetővé, 1881 december 1-én czimzetes őrmesterré és 1883 deczember 1-én valóságos őrmesterré léptetett elő. A csendőrség szervezésekor az altiszti iskolában mint segédoktató teljesített igen jó szolgálatokat.

1885. május 5-ike óta a közbiztonságilag annyira fontos predeáli őrs parancsnoka, s ez őrsön szerzett érdemeinek elismeréséül **Ő cs. és ap. kir. Felsége** által 1894. évben a *koronás ezüst érdemkereszttel* lett kitüntetve.

GÁBRIEL ALAJOS

őrmester,

született 1861. évben Szerdahely községben, Vas-megyében. Felavattatott 1883. évben a m. kir. 75. honvédszászlóaljhoz, honnan, mint tizedes 1886. évben a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz lépett be, s azóta e parancsnokságnál szolgál.

1887. évi szeptember hó 1-én czimzetes őrsvezetővé, 1888. évi május hó 1-én valóságos őrsvezetővé, 1892. évi február hó 1-én czimzetes őrmesterré s 1895. évi július hó 1-én valóságos őrmesterré léptetett elő.

A közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredménydús tevékenysége elismeréséül egy ízben honvédelmi miniszteri s öt ízben kerületi parancsnoksági dicsérő okirattal láttatott el, s három ízben részesült nyilvános megdicsérésben. 1893. évben pedig több nagyobb bünténynek Magyar-, Horvát- és Stájerországokra kiterjedt nyomozásánál tanúsított fáradthatlan ügybuzgalmaért s kitünő szolgálataiért **Ő cs. és ap. kir. Felsége** által a *koronás ezüst érdemkereszttel* tüntettetett ki.

Jelenleg őrsparancsnok a zalaegerszegi őrsön.

HUBERT GYULA

őrmester,

született 1856. évben Román-Kécsa községben, Torontálmegyében. 1876. évben a cs. kir. 13. tábori tüzérezredhez felavattatott, honnan 1881. évben szabadságoltatván, ugyanazon évi szeptember hó 21-én a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz lépett be, 1882. évben a II. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz helyeztetett át, a honnan 1884. évben kilépett. 1886. évben a II. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz újból belépve — azóta e kerületnél szolgál.

Grosz Frigyes,

m. kir. I. számú csendőrkerületbeli őrmester,
 őrsparancsnok Fredeálon.

Gábrriel Alajos,

m. kir. VI. számú esendőrkerületbeli őrmester,
őrsparancsnok Zala-Eggerszegén.

Hubert Gyula,

m. kir. II. számú esendőrkörületbeli őrmester,
segédoktató a tanosztálynál.

1887. évben czimzetes örsvezetővé, 1889. évben valóságos örsvezetővé, 1892. évben czimzetes őrmesterré és 1895. évben valóságos őrmesterré léptettetett elő.

1893. évben a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett fáradhatatlan tevékenységeért és buzgalmaért kerületi parancsnoksági dicsérő okirattal láttatott el, — míg 1894. évben a Hódmezővásárhelyen kitört szocialista lázadás alkalmával tanusított bátor és elszánt magatartásáért **Ő cs. és ap. kir. Felsége** által az *I. osztályu vitézségi ezüstéremmel* lett kitüntetve.

Jelenleg segédoktató a tanosztálynál.

BALOGH MIHÁLY

őrmester,

született 1857. évben Csernátfalva községben. 1877. évben a cs. és kir. 2. gyalogezredhez soroztatott be, hol 3 évet szolgált. Szabadságoltatása után 1882. évi június 4-én a m. kir. I. számú csendőrkerülethez lépett be, honnan 1883. évben a m. kir. V. számú csendőrkerülethez lett áthelyezve.

1886. év augusztus 6-án czimzetes örsvezetővé, 1887. évi november 1-én valóságos örsvezetővé, 1890. év november 1-én cz. őrmesterré és 1895. év július 1-én valóságos őrmesterré léptettetett elő.

A közbiztonsági szolgálat terén tanusított kiváló szolgálataiért 4 ízben láttatott el kerületi parancsnoksági dicsérő okirattal, s három ízben részesült jutalomban.

Az 1884. évben Alsó-Kubinban dühöngött nagy tűzvész alkalmával a vész tovább terjedésének megakadályozása s a mentési munkálatok körül tanusított fáradtságot és félelmet nem ismerő magatartásáért **Ő cs. és ap. kir. Felsége** által az *ezüst érdemkereszttel* lett kitüntetve.

Jelenleg őrsparancsnok Gyetván.

HOSS JÁNOS

őrmester,

született 1856. évben Zala vármegyében, az akkor még Balin név alatt ismert, jelenleg Korpavárhoz csatolt községben 1877. évben a cs. és kir. 48. gyalogezredhez avattatott fel, honnan 1880. év szeptember 9-én szabadságoltatott. 1881. év december 27-én a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz lépett be, 1882. év július 16-án a IV. sz. csendőrkerületi parancsnoksághoz helyeztetett át, s azóta e kerületnél szolgál.

1882. évben cz. őrsvezetővé, 1883. évben valóságos őrsvezetővé, 1884. évben cz. őrmesterré és 1895. évben valóságos őrmesterré léptettetett elő.

1878. évben Hercegovina okkupációjában mint tizedes részt vevén, egy ütközet alkalmával 2 rajt vezetve, 30—40 főnyi ellenséget jól fedett állásából kivert s ezzel nagyobb vérontásnak vette elejét. Ezen ügyes és bátor cselekedeteért a *II. osztályu vitézségi ezüst-éremmel* lett kitüntetve.

Jelenleg őrsparancsnok Volóczon.

Balogh Mihály,

m. kir. V. számú csendőrkerületbeli őrmester,
 őrsparancsnok Gyetván.

Hoss János,

m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli őrmester,
őrsparancsnok Volóczon.

II. Jutalmazások.

a) **A m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrségi jutalmazási alaphól jutalomdíjat nyertek.**

A m. kir. I. számú csendőrkerületnél:

Bordás László őrmester	20	frt.
Baczoni István őrmester	20	«
Nagy Sándor őrmester	15	«
Lőrinczi Ferencz őrmester	15	«
Zsigmond Ferencz czimz. őrmester	15	«
Kiss Károly czimz. őrmester	15	«
Kósa Ignác czimz. őrmester	10	«
Gábosi Benjamin örsvezető	10	«
Vlád Konstantin czimz. örsvezető	10	«
Székely Gergely csendőr	10	«

A m. kir. II. számú csendőrkerületnél:

Háromszéki András őrmester	20	frt.
Sosdián Mózes csendőr	20	«
Szántó József czimz. őrmester	15	«
Klisch József czimz. őrmester	15	«
Szucs Illés czimz. őrmester	10	«
Oláh Mihály czimz. őrmester	10	«
Füzesi József csendőr	10	«
Kiss Lajos csendőr	10	«

A m. kir. III. számú csendőrkerületnél:

Lépárt József őrmester	20	frt.
Astelean Simon őrmester	20	«
Péter Lajos őrmester	15	«
Viola Márton őrmester	15	«
Takács Antal örsvezető	15	«
Kovács József örsvezető	15	«
Fekete Gábor csendőr	10	«
Hegedüs János czimz. őrmester	10	«

A m. kir. IV számú csendőrkerületnél:

Hudák János czimz. őrmester	20	frt.
Furin János czimz. őrmester	20	«
Györgyei Péter őrsvezető	15	«
Ancsó György czimz. őrmester	15	«
Názát Károly csendőr	15	«
Földvári Keresztély őrmester	15	«
Szigeti József czimz. őrmester	10	«
Réthy-Rákóczy Gábor csendőr	10	«
Ószi Rezső őrmester	10	«

A m. kir. V. számú csendőrkerületnél:

Mázy István czimz. őrmester	15	frt.
Pekala Mihály őrsvezető	15	«
Prokk Mihály őrsvezető	15	«
Juhász András czimz. őrmester	10	«
Váczi Tamás csendőr	10	«
Horváth Ferencz csendőr	10	«
Bajkó János őrsvezető	10	«
Radványi Mihály őrsvezető	10	«

A m. kir. VI. számú csendőrkerületnél:

Balazsits József czimz. őrmester	20	frt.
Szilva György őrmester	20	«
Nagy Ferencz őrmester	15	«
Habesler Mihály őrmester	15	«
Szőcs Mihály őrmester	10	«
Simon Károly őrmester	10	«
Bölösits Márton csendőr	10	«
Haller András őrsvezető	10	«

A m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokságnál:

Trbusić György czimz. őrmester	15	frt.
Lisac Pál czimz. őrmester	10	«
Dobrovöljac József őrmester	10	«

Funduk Illés őrsvezető	10	frt
Bobinac Péter czimz. őrmester	10	«
Urban Vincze őrsvezető	10	«
Graovac Milán csendőr	10	«
Podkonjak János őrsvezető	10	«
Pesut Máthé őrmester	10	«

b) A Török Ferencz-féle csendőrségi jutalmazási és segélyezési alapítványból jutalomban, illetve segélyben részesültek.*I. Jutalom gyanánt:**a m. kir. I. számú csendőr-kerületnél:*

Jakócs Sámuel őrmester	15	frt
Boné András őrmester	15	«
Soós György cz. őrmester	15	«
Zsigmond Zsigmond cz. őrmester	15	«
Fábián Ferencz őrsvezető	15	«
Bucsi József csendőr	15	«

a m. kir. II. számú csendőr-kerületnél:

Szudar Marin csendőr	20	frt
Fischer Emil őrsvezető	15	«
Apatyán Demeter csendőr	15	«
Schlattner Frigyes cz. őrmester	15	«
Balogh Imre őrmester	15	«
Berényi Dénes cz. őrmester	15	«
Lukács Ferencz csendőr	15	«
Szabó Sándor cz. őrmester	15	«

a m. kir. III. számú csendőr-kerületnél:

Bartha Mátyás őrmester	20	frt
Ballács József őrmester	15	«
Szabó Ignác őrsvezető	15	«
Nagy Imre csendőr	15	«
Tamási Zsigmond csendőr	15	«

a m. kir. IV. számú csendőr-kerületnél:

Kovács Fülöp őrmester	15	frt
Balogh József őrmester	15	«
Garamszeghy László őrmester	15	«
Ujhelyi Lajos csendőr	15	«
Spicsuk Ádám csendőr	15	«

a m. kir. V. számú csendőr-kerületnél:

Viktorin József csendőr	15	frt
Dunaj András csendőr	15	«
Macsek István őrmester	15	«
Szalai Károly őrsvezető	15	«
Galló József őrsvezető	15	«

a m. kir. VI. számú csendőr-kerületnél:

Maguj János cz. őrmester	15	frt
Kajsza Ferencz őrsvezető	15	«
Somogyi István cz. őrmester	15	«
Orosz Mihály őrsvezető	15	«
Moravek János cz. őrsvezető	15	«
Berényi István cz. őrsvezető	15	«

II. Segély gyanánt:

Schmidt Gyula nyugalmazott őrsvezető cz. őrmester	35	frt
Makay József nyugalmazott csendőr	40	«
mindkét egyén a m. kir. V. sz. csendőr-kerület állományából lett nyugdíjazva.		
Simon János nyugalmazott csendőr	35	«
a m. kir. IV. sz. csendőr-kerület állományából lett nyugdíjazva.		
Pápay Árpád nyugalmazott cz. őrmester	35	«
a m. kir. I. sz. csendőr-kerület állományából lett nyugdíjazva.		

c) A dombrádi Nagy Gyula és neje született Berndt Ilonka-féle alapítványból jutalomban részesültek:

az I. számú csendőr-kerületben:
Szabó István őrmester, őrsparancsnok 40 frt

a II. számú csendőr-kerületben:
Gaáli Gyula őrmester, őrsparancsnok 40 «

a III. számú csendőr-kerületben:
Stancz György őrmester, őrsparancsnok 40 «

d) Belügyminiszter úr Ő Nagyméltósága által jutalomban részesítettettek:

a II. számú csendőr-kerületben:
Háromszéki András őrmester 60 frt

a III. számú csendőr-kerületben:
Marginean János őrmester 50 «

az V. számú csendőr-kerületben:
Péter János őrmester 50 frt
Csizik Titusz őrsvezető 50 «
Valkó János csendőr 30 «
Mahr Károly csendőr 30 «

Életmentési díjat nyertek:

Molnár Péter I. kerületbeli csendőr 1 személy után	25	frt
Schneider György IV. kerületbeli csendőr 2 személy után	50	«
Teutschländer Hugó IV. kerületbeli csendőr 2 személy után	50	«
Sprock Mihály V. kerületbeli őrsvezető 5 személy után	125	«
Farkas Pál VI. kerületbeli csendőr 1 személy után	25	«